

Toimintakertomus 2018

MTK-Pirkanmaa

Liiton toimisto

Käyntiosoite Näsilinnankatu 48 E
Postiosoite PL 97, 33101 TRE

Puhelin 020 413 3462
Sähköposti etunimi.sukunimi@mtk.fi

puheenjohtajat 2019

puheenjohtaja
maaseutuyrittäjä Jukka Niittyoja
[Ylöjärvi](#) ([Viljakkalan mty](#))

varapuheenjohtaja
maaseutuyrittäjä Sirkku Mäkelä
Ruovesi

MTK-Pirkanmaan TOIMINTAKERTOMUS 2018

Puheenjohtajan tervehdys	4
Liiton toiminta yleistä	6
Liiton kokoukset 2018	7
Tiedotus ja viestintä	14
Valiokuntien ja työryhmien kokoukset	19
Kuukausittainen toiminta	25
Lausunnot ja esitykset	28
Muu toiminta	28
Toimintasuunnitelma 2019	29
Liiton toimisto	32
Yhdistysten toiminta	32
Liiton talous 2018	34
Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt	37
Voimaa Farमारille -hanke	41
Maaseudun Tukihenkilöverkko	44

Puheenjohtajan tervehdys

Kulunut vuosi 2018 oli eri tavalla poikkeuksellinen säiden suhteen kuin edellinen. Sateisesta ja märästä kasvukaudesta siirryttiin suoraan vasta-kohtaan, poikkeuksellisen lämpimään ja kuivaan kasvukauteen. Tämä aiheutti monilla tiloilla paljon lisätyötä ja sadonmenetyksiä. Olimme onneksi hereillä ajoissa ja MTK:n ehdotuksesta mahdollistui nurmirehun kerääminen pelloilta, joilta se ei normaalisti ole mahdollista. Työmäärää se lisäsi monilla paljon, mutta pääosin Pirkanmaalla saatiin kerättyä satoa riittävästi eläinten tarpeisiin. Muualla Suomessa tilanne oli monin paikoin pahempi. Viljatilojen ahdinkoa pelastivat hieman hyvät korjuusajat ja kuivana korjattu vilja alentaen kuivauskustannuksia.

Tulokehityksen jatkuva alamäki ei voi olla näkymättä tilojen arjessa ja jaksamisessa. Reilussa kymmenessä vuodessa on tilojen yrittäjätulosta kadonnut 2000-luvun alusta noin 600 M€, mikä on aivan kestämaton tilanne. Pääministeri Sipilä asetti Reijo Karhisen tekemään asiasta selvityksen ja raportoimaan mahdollisuuksista asian muuttamiseen. Raportin laadinta alkoi syksyllä ja se valmistui helmikuussa 2019. Monenlaisia selvityksiä ja työryhmiä on samaa asiaa monesti käsitelty, mutta niiden vaikutuksia ei viljelijä ole tilipussissaan nähnyt.

Jos vertaa yksityistalouksien käyttämää rahamäärää vuosien 1995 ja 2017 välillä, liikenteeseen käytetty rahamäärä on noussut selvästi ohi elintarvikkeisiin käytetyn rahamäärän. Samoin virkistykseen ja kulttuuriin käytetty rahamäärä on noussut lähes yhtä suureksi kuin elintarvikkeisiin käytetty rahamäärä vuosittain. Tämä on seurausta siitä, että ruuan halpuuttaminen on ollut trendinä jo muutaman vuoden. Kun ruoka on halpaa, sitä on varaa ostaa niin paljon, että kymmenesosa menee roskiin. Ruuan arvostaminen kyllä korostuu juhlapuheissa, mutta käytäntö on osoittanut aivan muuta. Minimivaatimus meille ruuantuottajille on se, että ruoka saa arvostuksensa takaisin ja viljelijät työlleen ja investoinneilleen kohtuullisen korvauksen.

Vuoden 2018 lähestyessä loppuaan alkoi pilviä kasaantua Sote- ja maku-uudistuksen toteutumisen onnistumiseen. Maakuntavaalien järjestäminen siirtyi ja tätä kirjoittaessani on jo tiedossa, ettei uudistusta tullut tällä hallituskaudella. Paljon hyviä lakialoitteita vietiin eteenpäin ja osa niistä saatiinkin maaliin 2018 vuoden puolella. Osa tärkeistä lakihakkeista tyssäsi hallituksen eroamiseen keväällä 2019. Suuri osa näistä, jotka eivät toteutuneet, liittyi siihen, että laki oli sidottu uudistusten toteutumiseen. Yksi merkittävimmistä asioista, jonka saimme aikaan, oli yrittäjävähennyksen ulottaminen maa- ja metsätalouden harjoittajiin. Tämä asia realisoitui meille vuoden 2017 verotuspäätöksessä, jossa asia näkyi selvinä numeroina meille vuonna 2018.

Ruokaväarennökset puhuttivat meitä paljon vuonna 2018, eikä vähiten siksi, että loppusyksyllä Tampereella Sokos Hotel Ilveksen ravintolassa tarjottiin aivan muuta kuin mitä oli luvattu. Tarjolla piti olla lähituottajien luomukaritsaa, possua ja kalaa, mutta hyvin pian selvisi, että menussa mainituilta tiloilta ei raaka-aineita ollut

hankittu lainkaan. Vakavaksi asian teki se, että asiaa yritettiin selitellä parhain päin pitkään, ennen kuin tosiasiat tunnustettiin ravintolan taholta. Tämä on yksi ikävä esimerkki siitä, että meidän tuotantomme vahvuus tunnustetaan ja tunnetaan, muttei ei olla kuitenkaan valmiita maksamaan laadusta ja puhtaudesta, puhumatta-kaan tuotantomme eettisyydestä. Ruokaväärenökset ovat nykyään iso bisnes ja tässä onkin meille näytön paikka. Tuotantomme erittäin hyvä jäljitettävyyys ja ruokaketjun avoimuus lisää jatkossa arvostustamme. Kuluttajat ovat myös tärkeässä roolissa ostaessaan ruokaa kaupasta tai ravintolasta. Halutessaan kotimaista ruokaa on sen ostajan oltava perillä sen alkuperästä ilman epäselvyyttä. Raaka-aineen alkuperän ilmoittaminen onkin ollut sekä ravintoloissa että ruokaloissa eräs niistä MTK:n ajamista asioista, jotka on saatu toteutettua.

Ilmastonmuutoksesta puhuttiin julkisuudessa koko vuosi ja asia nousi sitä tärkeämmäksi mitä lähemmäs eduskuntavaalit tulivat. Ilmastokeskustelu on meidän kannaltamme erittäin tärkeää, sillä omistamme pellot ja metsät, jotka sitovat hiiltä kasvustoon ja maaperään. Pariisin ilmastosopimus ei kohtelee meitä hyvin, sillä laskennallisesti peltojen ja kasvuston sitomaa hiiltä ei laske- ta, vaan eläintuotannon ja peltoviljelyn päästöt otetaan täysimääräisesti huomioon. Samoin omistamiamme metsiä ei huomioida tilatasolla hiilensidonnassa, vaan hiilisidonta onkin kansal- linen hyve. Meidän hiilinielujamme ei siis hu- mioida, mutta hiilipäästöämme huomioidaan täysimääräisesti meidän vahingoksemme. Jos vielä keskusteluissa huomioitaisiin tuotteidemme vesijalanjälki, tuotantomme vaikutus maapal- lollemme olisi huomattavasti positiivisempi kuin tuontielintarvikkeiden.

MTK-Pirkanmaan osallistuminen Salorinteen säätiön, MTK:n säätiön ja Osuuskunta Länsi- Maidon tukemana Pirkanmaan yrityskylään saa jatkoa ensi keväänä. Yrityskylä on palkittu op- pimiskonsepti ja se tavoittaa 75% kuudesluokka- laisista. Maatilan saaminen yrityskylään on todella tärkeä asia. Kuluttajatyötä ei voi nuorten kanssa juuri paremmin tehdä kuin tuomalla maatila osaksi yrityskylää. MTK-Pirkanmaan johtokunta käsitteli asiaa, ja päätti tehdä esityk- sen keskusliitolle maatilan saamiseksi kaikkiin 8 yrityskylään. Liittomme teki asiasta aloitteen valtuuskunnassa ja valtuuskunta teki asiasta

myönteisen päätöksen. Pirkanmaalla lukuvuoden aikana yli 6500 kuudesluokkalaista suoritti tä- män oppimiskokonaisuuden ja maatilan kustan- nus oli vain reilu euro/oppilas. Tuleva vuonna yrityskylän jatkorahoitus on vielä avoinna, mutta osallistumme siihen.

Järjestö- ja jäsenmaksu-uudistus etenee, mutta hitaasti. Yhdistysten talouden kannalta on tärke- ää, että asia saadaan päätettyä. Toimivat yhdis- tykset ja vapaa-aikaansa käyttävät luottamushen- kilöt tarvitsevat riittävän rahoituksen toimintaan- sa. Paikallistasolla tehtävä kuluttajatyö on erit- täin tärkeää ja se ei ole mahdollista pelkästään talkootyöllä tehtynä.

Molemmat liittomme hallinnoimat hankkeet ovat olleet tärkeitä. TOPI-hanke on järjestänyt tuki- koulutukset ja muita koulutuksia Pirkanmaalla tarjoten paljon tärkeää tietoa viljelijöille sekä näkyvyyttä MTK-Pirkanmaalle. Toinen hank- keemme, Voimaa Farmarille, on taas keskittynyt viljelijöiden hyvinvoinnin parantamiseen. Voi- maa Farmarille -hanke on myös siksi erittäin tärkeä, että hankkeen idea on levinnyt koko maahan. Jopa hallituksen tasolla asian tärkeys on ymmärretty, ja lisäbudjetissa se sai erillisrahoi- tuksen. Hankkeemme työntekijät ovat olleet täystyöllistettyjä koko vuoden ja apua on saanut lähes 80 maatilaa, eli moninkertainen määrä maaseudun ihmisiä.

Maa- ja metsätalouden selvä valonpilkku on ollut puun hintakehitys. Se on ollut oikean suuntainen koko vuoden. Sekä tukin että kuitupuun hinta on ollut nousussa ja puun myyntimäärä onkin ollut tänä vuonna ennätyksellinen. Varmasti monet tilat ovat joutuneet paikkaamaan tulostaan puun myynnillä. Tämä ei ole kestävä kehityssuunta. Kyllä maatalouden on jatkossa oltava huomatta- vasti kannattavampaa. Edunvalvonnan saralla riittää paljon hommia myös jatkossa.

Jukka Niittyöja

Liiton toiminta yleistä

MTK-Pirkanmaan vuoden 2018 toiminnan pysyy tiivistämään seuraaviin keskeisiin asioihin tapahtumiin: Viljelijöiden jaksaminen, kuiva kasvukausi ja uuteen ohjelmakauteen valmistautuminen sekä järjestö/jäsenmaksu-uudistuksen valmistelu.

Kasvukausi oli Pirkanmaalla kuiva, kuten se oli muuallakin maassa. Kuivuuden aiheuttamat määrä- ja laatutappiot olivat merkittäviä. Alueelliset erot Pirkanmaankin sisällä olivat kuitenkin isoja - joku saattoi saada jopa hikevillä mailla ennätys sadon, toisella tilalla saattoi kuivuus viedä käytännössä koko sadon.

MTK:n järjestötyö elää suurta murrosta. Valiokuntatyöskentely on uudistettu - keskeisenä tavoitteena on ollut lisätä kentän ja järjestön vuorovaikutusta uusilla sähköisillä työskentelytavoilla. Järjestön rahoitus eli jäsenmaksukannon periaatteet ovat olleet samanlaiset huomattavan kauan - pelto- ja metsähehtaareihin perustuva jäsenmaksu saattaa olla reilusti yli 60-vuotias. Nykyinen järjestely kestää huonosti rakennemuutosta ja MTK:n valtuuskunta käynnistikin järjes-

tö-/jäsenmaksu-uudistuksen vuoden 2017 aikana. Ehkä kaikkein keskeisin periaate tässä on tasata vastuuta ”saamatta jääneestä jäsenmaksueurosta”. Nykyisin vastuu tästä on vain paikallisyhdistyksellä. Uudistusta on valmisteltu pala kerrallaan ja sitä on käsitelty niin yhdistyksissä kuin liitossakin.

Liiton johtokunta on omalta osaltaan ottanut sähköiset työvälineet rohkeasti käyttöön. Kokousmateriaalit löytyvät MTK:n intranetista eli Tuvasta. Kerran kuukaudessa on pidetty etä- tai videotapaaminen, jossa on käyty läpi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tärkeinä pitämiä asioita. Tarkoituksena on ollut osallistaa johtokuntaa ja tuoda mahdollisuus nostaa keskusteluun asioita myös johtokunnan kokousten välillä.

Ilmasto- ja kiertotalous on tulossa vahvasti mukaan eri yhteiskunnallisiin toimintoihin. Maa- ja metsätaloudella on tässä paljon mahdollisuuksia mutta vielä on paljon myös vastuksia voitettava, jotta tällä olisi taloudellista merkitystä MTK:n jäsenille.

Liiton kokoukset 2018

Kevätkokous 11.4.2018 Vesilahti, Rautialan Juhlatalo

Kokousväen toivotti tervetulleeksi Vesilahdelle kunnanjohtaja Erkki Paloniemi. Kokouksen avaus MTK-Pirkanmaan puheenjohtaja Jukka Niittyöja. Hyvät ammattiveljet ja sisaret. Hyvät MTK-Pirkanmaan kevätkokouksen osallistujat. Itsenäisen Suomen ja samalla oman järjestömme 100-vuotisjuhla on nyt ohi ja alkaa arkinen aherrus. Paljon saimme näkyvyyttä sekä valtakunnan tasolla, että paikallisesti. Annoitte kaikki suuren panoksen juhluvuoden tapahtumiin ja parasta oli se, että paikallinen herkullinen juhlaruoka kruunasi tapahtumat. Niinhän sen pitääkin olla, sillä olemme kaikkien tärkein lenkki ruokaketjussa. Kiitos vielä kaikille, jotka osallistuitte juhluvuoden tapahtumiin.

Vuosi sitten ennustin, että maatalouden yrittäjätulon romahdus saataneen nousuun, mutta toisin kävi. Suuri osa tiloista teki vielä edellistä vuotta huonomman tuloksen, eikä ainakaan vaikea kasvukausi sitä mitenkään edesauttanut. Ikävä kyllä joudumme paikkailemaan korjuujälkiä ja pelloille jääneitä kasvustoja vielä pahimmillaan useamman vuoden. Kynnot ja syysmuokkaukset jäivät todella monilta kevääseen ja se tietääkin meille kiireistä aikaa. Nyt kun on vielä mahdollista miettiä kylvösuunnitelmia, niin ne kannattaa tehdä huolella. Pahoin korjuukeleistä ja kosteasta kasvukaudesta kärsineille lohkoille voi olla parasta tehdä peruskunnostus sen sijaan, että niistä yritetään saada jotain sadoksi luokiteltavaa.

Viime viikkoina olemme saaneet lukea ja kuulla tiedotusvälineistä, miten yritystukien leikkausta valmistellutta työryhmää on suomittu kovin sanoin. Varsinkin lobbarien osuutta ihmeteltiin kovasti. Muutamat populistipoliitikot varsinkin ovat pitäneet aiheesta kovaa meteliä. Tuntuisi perin kummalliselta, että esimerkiksi tukien merkityksestä ja vaikutuksista ei kuultaisi asiantuntijoita, vaan asiasta päätettäisiin poliitikoiden kesken. Varmasti tuissa on kaiken kaikkiaan perattavaa ja selvitettävää, mutta en antaisi niitä pelkäättään Antero Vartian ja Ville Niinistön hoidettavaksi.

Koko yhteiskuntaa leimaa tällä hetkellä klikkikulttuuri jonka soisin rauhoittuvan. Kaikki otsikot joita luemme, on tehty mahdollisimman raflaaviksi ja tuskin mitenkään kuvaavat itse jutun tekstiä. Nämä otsikot ovat erittäin ikäviä, varsinkin mei-

dän kannaltamme, kun usein vielä jutussakin on puurot ja vellit sekaisin. Välillä on juttua elintarvikkeista, joista on löytynyt torjunta-ainejäämiä tai vastaavia, mutta valtakunnan mediasta ei monesti löydy mainintaa, että kyseessä on tuontitavara. Eläinten osalta antibioottien käytöstä puhutaan paljon, mutta ei taaskaan mainintaa siitä, miten niitä meillä käytetään. Monessa maassa ennaltaehkäisyyn, meillä vain ja ainoastaan valvotusti sairauden hoitoon. Välillä ihan turhautuu, kun saa selittää meille ihan itsestään selviä asioita moneen kertaan toimittajille joiden ennakkoasenteissa lienee paljonkin korjattavaa.

Paras tapa tuoda tuotantomme eettisyys esille, on järjestää avoimen ovien päiviä ja vastaavia. Niitä omatoimikävijöiltä yön pimeydessä emme todellakaan kaipaa, varsinkin kun omaisuuden suoja on kotieläintiloilla suorastaan heikko. Tuottavan ja hyvinvoivan eläimen ja eläinten näyttäminen tuotantotilassa on parasta pr-työtä mitä voimme tehdä. Esko Yli-Pärri hienosti avasi tv-kameroille suorassa lähetyksessä tilansa navetan sisänäkömän. Yhdistettynä samassa suorassa lähetyksessä olleeseen keskusteluun, saivat katsojat realistisen kuvan nykyaikaisesta navetasta. Miten keskustelu olisikaan voinut edetä, jos eläinsuojelijat olisivat voineet maalata omat kauhukuvansa esille. Kun me pidämme faktat esillä keskusteluissa ja olemme avoimia, sitä on vaikea muuksi väittää. Kesällä varsinkin asia kannattaa ottaa esille kuluttajien kanssa, kun lomakausi alkaa.

Vaikka kannattavuutemme on tällä hetkellä todella heikko, on meillä kuitenkin mahdollisuuksia vaikuttaa, miten jatkossa selviämme. Ruokamarkkinalaki ja ruoka-asiamies asia etenee ja sitä nimenomaan tarvitaan, etteivät epäterveet käytännöt jatku markkinoilla. ViljaTavastia-osuuskunta tuo hyvän lisän viljamarkkinoille ja MTK:n Viljapörsä aloittelee toimintaansa. EU on myös mahdollistanut viljelijä-organisaatioiden perustamisen, joka on hyvä lisätyökalu meille lisäarvon saamiseksi tuotteillemme. Tuottajaorganisaatioista: - mahdollistavat sopimisen markkinoista ja tuotannosta jne. Aikaisemmin kilpailulaki kielsi tällaisen varsin yksiselitteisesti. Kun tuottajaorg saadaan kansalliseen lainsäädäntöön - sitten pallo on oikeasti meillä. Tuotannon määrän hallinnasta on sekä hyviä että huonoja kokemuksia. Kananmunamarkkinat ryssittiin itse, broitsu on pitänyt viime aikoihin asti hyvin tuotannon kulutuksen tasolla.

Oikeastaan näissä asioissa pallo on meillä, suunnitella uusille urille voimme itse vaikuttaa tulevaisuuteemme. Pysymällä vanhassa toimintakulttuurissa on kannattavuutemme muiden käsissä. Vuokrasopimuksia uusittaessa tai uusia tarjouksia tehdessä on myös otettava huomioon rahoitusvaje tämän ohjelmakauden lopussa. Samoin uuden ohjelmakauden valmistelu on käynnissä ja luulenpa, että Johan Åberg omassa alustuksessaan hieman valottaa tulevaisuuden verhoa tämän osalta.

Maakuntauudistus etenee, vaikka soraääniä kuuluukin. Maakuntavaalit ovat meille erittäin tärkeä asia. Tarvitsemme paljon hyviä ehdokkaita, jotka ymmärtävät miten maaseudulla eletään ja yrittään. Kannustankin teitä joukolla olemaan aktiivisia, niin ehdokkaina kuin sitten vielä vaalipäivänäkin. Meidän täytyy näyttää, että maaseutu ei ole riippakivi, vaan pikemminkin voimavara maakunnan keskuskaupungille. Jos päättämässä ei ole maalaisjärkisiä maaseudun tuntijoita, annamme päätöksenteon muille.

Voimaa Farmarille hankkeemme on käynnistynyt vuoden alussa ja hanketta vetää vanha tuttu Maija Pispä. Aisaparikseen Maija on saanut Maria Savolaisen. Ikävä kyllä heillä tuntuu töitä riittävän, mutta älkää arastelko ottaa yhteyttä heihin, jos siltä tuntuu. Jos huomaatte tai tiedätte jonkun joka apua tarvitsisi, vinkatkaa hankkeestamme myös heille. Visa esittelee Maijan ja Marian vielä tämän kokouksen aikana.

Kohta on edessä maanviljelijän paras aika, kevät-kylvöt! Voimia tulevaan koitokseen.

Salorinteen Säätiön stipendien jakaminen, säätiön edustaja Esa Teivaala. Stipendin saivat:

Rosita Haapala	Eräjärvi
Santeri Hakala	Ikaalinen
Ville Nurminen	Vesilahti
Roope Riihikoski	Kuru
Aamos Taivalmäki	Ikaalinen

Stipendinsaaajien puolesta kiitoksen lausui Santeri Hakala.

Vuoden työssäoppimistilan huomiointi, huomionosoituksen luovutti Sasky:n Osaran maaseutuopetuksen koulutuspäällikkö Aulikki Kuisma. Tunnustuksen saivat Anne ja Marko Mäntylä, Ikaalinen

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Mikko Kärki, Lempäälästä ja sihteeriksi kutsuttiin Jaakko Ahola.

MTK:n maatalousjohtaja Johan Åberg puhui kokousväelle CAP-uudistuksesta, EU:n budjettineuvotteluiden hankaluudesta, järjestöuudistuksesta, lomitusta ja luopumistukijärjestelmän tulevaisuudesta, sekä kansallisen lisämäärärahan tarpeesta tulevassa kehysriihessä ja ympäristökorvauksen jatkokausista.

Kokousväkeä keskusteltiin mm. suomalainen ruoka ja sen saatavuus julkisissa joukkoruokailuissa sekä maatalouden tulokehitys.

- Maatalouden pitää saada raha markkinoilta. Olemme itse olleet vaikuttamassa siihen, että teemme tiukkoja lakeja esim. eläinsuojelun osalta, mutta emme pysty saamaan siitä syntyviä kustannuksia tuotteisiimme. MTK:lta toivoisin julkisiin hankintoihin lisää faktaa ja tiukkoja aloitteita yhdistyksien tueksi kunnan hankintapäätöksiin vaikuttamiseksi. Nyt virkamiesten asenne on nyt kääntynyt meitä ja kotimaisia elintarvikkeita suosimista vastaan. Tarvitsemme MTK:n lakimiehiltä apua valtuustoaloitteiden läpikäymiseksi, sillä kunnan lakimiehet löytävät tekemistämme aloitteista usein muotovirheitä tai vääriä käsittelytapoja. Kunnat tekevät kaikkensa, ettei näitä aloitteita hyväksyttäisi.

Tekstiviestipalvelun puuttuminen harmitti myös ja siitä päästiinkin tiedotukseen ja somekanavien käyttöön. Åberg kannusti etenkin Twitterin käyttöön, koska sitä kautta tieto leviää helposti.

- Viestinnässä meillä on kyllä edelleen parantamisen varaa ja rohkaisemmekin jäsenistöämme some:n eri kanaviin. Vaikuttavuutta voi saada Twitterin kautta helpostikin, ihan vain arjesta raportoimalla.

- Tämä tiedottaminen on kaksiteräinen miekka, sillä jos viljelijästä tuntuu siltä, että MTK on pahin masentaja omalla viestinnällään, ollaan väärillä urilla.

- Emme tiedä, miten tähän ankeuttajan rooliin pitäisi reagoida, sillä tietoa tarvitaan myös vaikeista ja ikävistä asioista, joille tarvitaan näkyvyyttä astumalla julkisuuteen. Edunvalvonta on skitsofrenista puuhaa, joten kyllä meidän pitää pystyä nostamaan paremmin positiivisia asioita julkisuuteen.

Myös tuttua sarkasmia kuultiin:

- Markkinoiden varaan ei kannata rakentaa yhtään mitään, sillä kuluttaja tarvitsee ruokansa ilmaiseksi. Suorat tuet kunniaan. Kokous oli vilkas ja puhelias. Puheenjohtaja totesikin, että olisi paikka liiton alueella pidettävälle maatalouden seminaarille, sillä aika ei mitenkään riitä käymään näitä asioita taaskaan rauhassa läpi. Voimaa farmarille -hankeen Maria Savolainen ja Maija Pispä esittävät kokousväelle.

Syyskokous 12.12.2019 UKK-instituutti, Tampere

Kokouksen avasi, MTK-Pirkanmaan puheenjohtaja Jukka Niittyöja

Arvoisat MTK-Pirkanmaan syyskokouksen osanottajat, hyvät naiset ja miehet!

En olisi mitenkään voinut uskoa, että viime vuonna surkutellessani kasvukauden ongelmia olisi tilanne melkein samanlainen. Tosin sää oli poikkeuksellisen lämmin ja aurinkoinen koko kasvukauden. Kuivuus oli ongelmana monilla pelloilla ja se näkyi myös sadon määrissä. Onneksi lämmintä ja kuivaa säätä oli myös sadonkorjuun ajan. Maatalouden kannattavuus ei ole parantunut, vaan päinvastoin. Nyt myös ruokateollisuus on herännyt alhaiseen kannattavuuteensa. Ainoa voittaja tässä ketjussa on ollut kauppa, vaikka myös sen prosentuaalinen voitto näyttää pieneltä. Herääkin kysymys, että onko kauppa sijoittanut seiniinsä liikaa ja sitten hinta edellä kilpailemalla vienyt koko elintarvikeketjun kuilun partaalle. Halpuuttamisen jatkamisella voidaan tuhota koko sektorimme kauppvoja lukuun ottamatta, ja sen myötä alan työpaikat. Ainoa mahdollisuus kannattavuuden parantamiseksi on ruuan arvostuksen nousu, nyt sitä on vara ostaa niin paljon, että kymmenesosa päätyy roskiin. Pienin askelin edunvalvontatyömme etenee, elintarvikemarkkinalaki saatiin maaliin marraskuun lopulla 10 vuoden työn jälkeen. Laki toimii ainakin pelotteena, ellei muuta. Vaikka painimme kannattavuuden kanssa, ovat viljelijät aivan omaa luokkaansa olevia selviytyjiä. Toimintaa kehitetään ja ajatukset suunnataan aina eteenpäin. Seuraava kasvukausi on varmasti parempi kuin edellinen.

Olemme rakentaneet ja investoineet sekä fyysisesti, että henkisesti. Brändien rakentamisessa on myös onnistuttu aivan tilatasoja myöten. Jopa niin hyvin, että niitä on jo ehditty varastamaan. Valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen nosti valtuuskunnan avauspuheessaan esille ruokaväennöksen, joka tuli esille täällä Tampereella joitakin viikkoja sitten. Menemättä asian yksityiskohtiin, niin käsittämätöntä on ollut asian käsittely tapahtuman jälkeen. Ei puhuttakaan rangaistuksista tai sanktioista, mitenkähän olisi viljelijän käynyt vastaavassa tilanteessa? Toivottavasti tapaus saa aikaan sen, että ravintolaruokiin saadaan myös alkuperämerkinnät.

Toimialamme on ratkaisijan roolissa, kun puhutaan ilmaston lämpenemisestä. Omistamamme pellot ja metsät sitovat hiiltä ja parhaiten silloin

kun ne ovat tuottavia. Ympäristöjärjestöillä on ilmaherruus, kun seuraa nykyistä ilmastokeskustelua. Siihen on saatava muutos ja se on meidän kaikkien tehtävä. Hyvä esimerkki siitä miten yritetään ohjata keskustelua sivuraiteelle, on Suomen luonnonsuojeluliiton kommentointi Luken laskelmia metsien hiilinielujen kasvusta. Luonnonsuojeluliiton mielestä tärkeintä on se, että vertailuluku vuoteen 2016 on oikea, ei se tosiasia, että metsien hiilinielu on merkittävästi suurempi kuin mitä aiemmin on ennustettu.

On erittäin epärealistista, että keskustellaan pelkästään maa- ja metsätalouden päästöistä, eikä niiden hiilinielua huomioida lainkaan. Pahimmassa tapauksessa hiilinielumme sosialisoidaan yhteiseksi hyväksi ja joudumme vielä maksumieheksi päästöistämme. Tulevista eduskuntavaaleista on sanottu, että ne ovat ilmastovaalit. Tämä sopii oikein hyvin meille, mutta se edellyttää aktiivista osallistumista keskusteluun ja jopa johtaa sitä. Meidän täytyy poistua mukavuusalueeltamme ja ottaa samat keinot käyttöön kuin ympäristöjärjestöt: räväkkyyttä viestintään ja meille itsestään selvien asioiden toistamista. Ilmastokeskusteluun meidän on helppo osallistua sen vuoksi, että meillä on aivan ylivoimainen osaaja ympäristöasioissa, tänään täällä maatalouspoliittisen katsauksen pitävä MTK:n ympäristöjohtaja Liisa Pietola.

Tervehdin ilolla alkuvuikon uutista hiilipörssistä, jos meidät otetaan mukaan siihen tasavertaisina, eikä vain oteta maitamme hiilensidontaan, ilman käypää korvausta. Yllättäen ei maa- ja metsätaloustuottajia kuitenkaan hyväksytty mukaan pääministeri Sipilän järjestämään maanantain ilmastoseminaariin Säätytalolle, toivottavasti tämä oli viimeinen kerta, kun näin käy.

Ensi vuosi on melkoinen vaalivuosi, jos maakuntavaalitkin pidetään suunnitellusti. Kaikissa vaaleissa on erittäin tärkeää, että valituiksi tulee

henkilöitä, jotka ymmärtävät meidän elinkeinoamme. Varsinkin eduskuntavaalit ovat tärkeitä, sillä vaalien jälkeinen hallitusohjelma määrittää paljolti sen, mihin suuntaan maataamme viedään. Jos nykyinen hallitus ei saa MRL:n kokonaisuudesta tehtyä ja lunastuslakia tälle vuosituhannelle Tsaarin ajoista, on asia saatava hallitusohjelmaan ja voimaan mahdollisimman pikaisesti. Kiinteistöverouudistus saatiin torpattua, vaikka VM salassa valmisteli sen laajentamista maatalousrakennuksiin ja tosiasiaa kiinteistöverotuksen kiristämistä kautta linjan maaseudulla. Tämä asia nousee varmasti vielä esiin ja meidän tulee olla hereillä asian tiimoilta. Toivottavasti jaksamme käydä vaaliuurnilla ahkerasti, sillä vain äänestämällä voimme vaikuttaa.

MTK-Pirkanmaan osallistuminen Salorinteen säätiön, MTK:n säätiön ja Osuuskunta Länsi-Maidon tukemana Pirkanmaan yrityskylään saa jatkoa ensi keväänä. Yrityskylä on palkittu oppimiskonsepti ja se tavoittaa 75% kuudesluokkalaista. Maatilan saaminen yrityskylään on todella tärkeä asia. Kuluttajatyötä ei voi nuorten kanssa juuri paremmin tehdä kuin tuomalla maatilan osaksi yrityskylää. MTK-Pirkanmaan johtokunta käsitteli asiaa, ja päätti tehdä esityksen keskusliitolle maatilan saamiseksi kaikkiin 8 yrityskylään. Jani Hevonoja teki asiasta aloitteen valtuuskunnassa ja valtuuskunta teki asiasta myönteisen päätöksen. Pirkanmaalla lukuvuoden aikana yli 6500 kuudesluokkalaista suoritti tämän oppimiskokonaisuuden, maatilan kustannus oli reilu euro/oppilas.

Järjestö- ja jäsenmaksu-uudistus siirtyy vuodella eteenpäin aikatauluongelmien vuoksi, mikä on hyvin ymmärrettävää. Ongelmallista se on kuitenkin tuottajayhdistyksille, sillä tällä hetkellä taloudellisen vastuun kantaa vain yhdistykset. Toimintaan on vaikeaa panostaa, jos kassakirstun pohja

on koko ajan näkyvissä. Vapaamatkustajat ovat olleet aina ongelma ja varsinkin nyt tuntuu hankalalta, että MTK:n edunvalvontahedelmistä nauttivat myös ei-jäsenet. Yrittäjävähennys on näkynyt meidän kaikkien vuoden 2017 verotuspäätöksessä ja sen kokonaismäärä maa- ja metsätalouden harjoittajille on yli 50 M€.

Voimaa Farमारille-hanke on tärkeä osa liittomme toimintaa ja Maija ja Maria ovat ikävä kyllä olleet täystyöllistettyjä. Omasta jaksamisesta huolehtiminen on tärkeää ja voimia pitäisi löytyä myös seurata toisten jaksamista. Kynnys avun vastaanottamiseksi vaikeassa tilanteessa on onneksi alentunut. Varmasti sillä on suuri merkitys, että hyvinvointihankkeita on ollut täällä pitkän aikaa. Maija ja Maria tekevät erittäin arvokasta työtä ja voi olla, että sen merkitys ymmärretään täysin vasta tulevaisuudessa.

Yksi edunvalvontatyömme ansioita on tuottajaorganisaatioiden perustamisen mahdollistaminen. Tuottajaorganisaatiot ovat samassa tilanteessa kuin osuuskunnat 120 vuotta sitten. Asia on uusi ja siitä ei tiedetä juuri mitään. Kun asiaan perehtyy, niin se on oikeasti hyvä keino vaikuttaa maatalouden kannattavuuteen. Osuuskuntien viitoit-

tamalla tiellä uskon tuottajaorganisaatioiden mahdollisuuksiin.

Jos maataloustulo ei ole kehittynyt odotusten mukaan, on puun hintakehitys ollut oikean suuntainen koko vuoden ja varmasti monet tilat ovat joutuneet paikkaamaan tulostaan puun myynnillä. Tämä ei ole kestävä kehityssuunta, kyllä maatalouden on jatkossa oltava huomattavasti kannattavampaa. Edunvalvonnan saralla riittää paljon hommia, eiköhän hoideta homma kotiin. Hyvää ja Rauhallista joulun aikaa kaikille!

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Markku Mikkola sihteeriksi kutsuttiin Päivi Fallström. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Simo Immonen ja Turo Antila sekä äänten laskijoiksi Valittiin Jari Salminen ja Toni Rentto. Osallistujia oli yhteensä 72.

Liiton puheenjohtajaksi valittiin Jukka Niittyoja ja varapuheenjohtajaksi Sirkku Mäkelä myös molemmat yksimielisesti.

Erovuorossa johtokunnasta olivat Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru), Hannu Karppila, Kangasala, Esko Yli-Pärri, Tampere (Teisko), Anu-Maarit Välikoski, Mänttä-Vilppula (Vilppula), kaikki valittiin yksimielisesti uudelleen vuosiksi 2019 - 2021.

MTK:n valtuuskunnasta erovuorossa olivat valtuuskunnan jäsen Tiina Linnainmaa ja varajäsen Tiina Jokela. Molemmat valittiin yksimielisesti uudelleen vuosiksi 2019 - 2020.

Kokousesitelmän piti MTK:n ympäristöjohtaja Liisa Pietola.

Maatalous on ratkaisija maa ja metsätalous sitoo hiiltä ja olemme aivan keskeinen joukko. MTK:n ilmasto-ohjelma julkaistaan nyt ja lausuntoja mm. liitoilta on pyydetty. Kipeä kohta oli maankäytön maksu. MTK tarjoaa ratkaisuksi kehittää maankäytön kompensatiomaksu-mallia. Turvemaiden täyskieltoon ei suostuta, erityisesti korostamme hiilensidonnan tunnustamista ja tutkimustuloksien käyttöä. Pietola esitteli MTK:n ilmasto-ohjelman, jossa painotetaan mm. sidonta ylös ja esille sekä virallisia hiilensidonnan tuloksia perään kuulutetaan ja kaikki pitää olla perusteltua. Suomen päästöt on maailman mittakaavassa promille mutta meidän on silti tehtävä osuutemme. Pariisin ilmastopöytäkirja: meillä ei ole mitään hävittävää vain voitettavaa, kunhan kaikki faktat otetaan huomioon eikä niitä piilotella. Olemme hiilineutraali maa mutta politiikka ei sitä näe!

Lehmän sidontaprosessi on tällä hetkellä kokonaan huomioitua ja se on väärin, jopa kalkitus on

päästö, koska prosessissa vapautuu hiilidioksidia ja vettä. Päästöt tunnetaan ja ne raportoidaan, mutta sidontaa ei ole näkyvissä missään. Hiilensidonta on saatava näkyviin. Sitä puolustetaan MTK:n ilmasto-ohjelmassa. Hiilijalanjäljen laskenta on uudistettava, maaperän sidonta on otettava mukaan hiilijalanjäljen laskentaan. Fotosynteesi ja perusbiologia on kokonaan unohdettu. Työtä jatkettava, jotta nurmien ympäristöedut saadaan näkyviksi ja markkinat joka tilan ulottuville. Nurmen juuriston työ tarvitaan. Metsien kasvavat hiilinielut ja hiilineutraali ruoka on olemassa, kun vaan oikein opitaan laskemaan ja hiilensidontakin otetaan huomioon.

Kokousväkeä puhututti mm. Ilmasto-ohjelman luonnoksessa esiintynyt pellon raivaus ja maankäyttömaksu, sitä vaadittiin poistettavaksi.

- Kun rahoituspohja tukipuolella koko ajan heikenee, viljelijöiden pitää saada hiilensidontakorvaus, joka on oikea asia. Päästäisiin hiilikauppaan mukaan, kun pidämme pellot ja metsät kunnossa, jotta kaikki ihmiset saavat happea.

Konkreettista tietoa ja taitoa maaperän hiilensidonnasta myös kaivattiin julkisuuteen.

- Kun tieto on niin miksi niitä ei uskalleta tunnus-
taa. Viljelijät ovat tehneet 20 vuotta ympäristötekoja, mutta kiitosta ei ole saatu- Ruoka ei riitä vain Helsingin katoilla salaatin viljelyllä. Miksi on niin vaikeaa ymmärtää, miten ruoka tulee. Maataloudella on oltava jatkuvuus.

- Paljonko maaperä voi hiiltä sitoa? Miten turpeen käyttö on niin huono asia, vaikka sillä korvataan kivihiiltä! Kun turve on otettu, niin suo metsitetään. Se ei näy missään, vaikka päästöt kääntyy silloin nieluksi. Elinkeinon harjoittajilla on oltava mahdollisuus tehdä työtään, ilmastoasialla ei saa syyllistää.

- Ilmasto-ohjelma on hyvä esimerkki olla etunäissä ja tehdä myös itse asioita muuten muut tekee sen meidän puolesta. Viljelijä on aina osannut tehdä työtä luonnon kanssa ja osaa ympäristönsuojelun jota muut ihmiset ei tätä ymmärrä. Ihmiset luulevat, että ruoka tulee kaupasta ja kaikkien pitäisi asua kerrostaloissa taajamassa. On pakko olla omaa tuotantoa koska tuonnin varaan ei voida laskea. Huoltovarmuus on tärkeä asia. Jälleen kerran todettiin, että somessa pitää olla aktiivinen ja ensin esillä meille tärkeissä asioissa, jos tyydymme vain korjaamaan jo julkisudessa esitetyjä harhaluuloja ei viesti mene perille. Kuinka harvoin faktat ylittää tiedotusvälineet. Maatalous vai on uhka? Kysyttiin voisiko MTK:lla olla työryhmä joka seuraa ja on aggressiivinen ja aina vastaa faktoilla, kun meitä lyödään.

Marko Mäki-Hakola, MTK:sta esitteli helmikuussa lanseerattavan MTK:n kiertotalous markkinapaikan, Kiertoa Suomesta sirkular - from Finland, joka pilotoidaan täällä Tampereella. Uudelleen käyttö ja kiertotalous tuo uusia mahdollisuuksia maataloudelle. Jätteet ja biokaasu halutaan nähdä mahdollisuuksina. Kiertoa Suomesta sirkular - from Finland -portaali on varattu jo 1,5 vuotta sitten. Ekokolmioon on syntymässä kierotalouskeskittymä, siksi Tampere on loistava pilottialue. Keskusliiton vetämä pienehkö hanke, toivotaan, että sille rahoitus saadaan. Lähtö on nolla heti ei odoteta suuria rahavirtoja Innokkuutta pilotille on ollut, joten Mäki-Hakola on toiveikas.

- Hienoa, että biomassassa on vihdoinkin huomattu myös MTK:ssa. Jätteenkäsittely on maatalouden uusi tulovirta, joten toivoisi, että niitä laitoksia tulisi myös maaseudulle eikä vain kaupunkiin. Rahaa pitää saada investointeihin. Myös tilakokoluokan laitoksia tarvitaan isojen lisäksi.

Tiedotus ja viestintä

Toimintavuonna liiton ja hankkeiden tiedotus ja viestintä on hoidettu pääasiassa sähköisesti. Voimaa farmarille -hankkeen esitettä jaettiin kevään kaikissa hankkeiden ja liiton tilaisuuksissa. Topi-hankkeen viljelijäkoulutuskierrokselle tulostettiin koulutusaineistot. Jäsentiedotteita kaikille jäsenille lähetettiin sähköpostilla kolmen-neljän viikon välein. Yhteistyökumppaneiden tiedotusta on pyritty välittämään mahdollisuuksien mukaan jäsensähköposteissa. Viestinnässä pyrittiin lähinnä ajankohtaisuuteen sekä lähiajan tapahtumista tiedottamiseen. Tuottajayhdistysten suosima tekstiviesti palvelu saatiin jälleen syksyllä uudelleen käyttöön, kun uusi kohtuullisen hintainen palvelu löytyi. Nopea tiedotus ja muistutukset alkoivat jälleen toimia. Yhdistysten puheenjohtajille perustettiin WhatsApp-ryhmä.

Järjestössä on käytössä Lync-viestintäjärjestelmä. Lync on pikaviestin- ja videokonferenssijärjestelmä, jonka avulla puhelut ja videoneuvottelut voidaan hoitaa omalta työpisteeltä verkossa. Lynciä käytetään liittojen välisissä palaverissa sekä toiminnanjohtajien palaverissa lähes viikoittain. Liiton johtokunta on pitänyt lync-kokouksia kertomusvuonna kerran kuukaudessa ajankohtaisten ja akuuttien asioiden hoitamiseen ja keskinäisen tiedonkulun tehostamiseen. Ensimmäinen lync-palaveri pidettiin yhdistysten puheenjohtajille syksyn aikana, tarkoituksena tehdä siitä jatkuva käytäntö liiton ja johtokunnan asioiden tiedottamiseen.

Tiedotusvälineinä käytettiin sähköpostia, www-sivuja, Twitteriä ja liiton sekä maaseutunuorten Facebook-sivuja sekä tekstiviestitiedotusta. Tekstiviestipalvelu alkoi jälleen syksyllä. Liiton Facebook sivuilla on yli 400 tykkääjää. Liiton Facebook-sivuja voi myös käydä lukemassa, vaikka ei itse ole yhteisön jäsen. Facebook tavoittaa helposti satoja netin käyttäjiä ja on näin ollen tehokas ja nopea tiedotuskanava. Facebook-syöte näkyy myös liiton www-aloitussivulla.

Tekstiviestitiedotus oli lähinnä tapahtumakutsuja sekä viime hetken muistutuksia. Jäsensenyhdistyksiä kannustettiin www-sivujen ylläpitoon ja jäsenten sähköpostiosoitteiden keräämiseen. Jäsensenyhdistysten tiedotusta on avustettu lähettämällä tekstiviestejä yhdistysten puolesta sekä lähettämällä jäsenkirjeitä liiton toimistolta. Liiton johtokunnan sisäinen WhatsApp-ryhmä sekä suljettu Facebook-ryhmä ovat päivittäisessä käytössä kiireellisten asioiden hoidossa. Tilaisuuksiin ilmoittumisessa käytettiin Lyyti-ohjelmaa, joka on yhteiskäytössä naapuriliittojen kanssa.

Liiton toimihenkilöt pitivät yhdistysten kevät- ja syyskokouksissa ajankohtaiskatsauksen. Maaseudun tulevaisuudessa ilmoitettiin yhdistysten ja liiton kokoukset sekä tärkeimmät koulutus- ym. tapahtumat.

Johtokunnan kokoukset 2018

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi (5) kertaa, Päätöksiä kertyi yhteensä 74 pöytäkirjapykälää. Lisäksi skype-kokouksia pidettiin tarpeen mukaan, akuuteista asioista keskusteluun. Lisäksi viestittelyä tiedotusta hoidettiin WhatsApp-viesteillä ja johtokunnan fb-sivulla.

14.2. Kuhmoisten paloasemalla, Kuhmoisten kunnan vieraana

Johtokunta kutsui itsensä kylään Kuhmoisiin, Mukana olivat johtokunnan lisäksi Pirkkanmaan ELY:n ja lomitushallinnon väkeä. Maija Pispä esitteli Voimaa farmarille hankkeen toiminnan suuntaviivat. Hanke jatkuu Varavoimaa farmarille-hankkeen jatkona ilman turhaa keskeytystä. Sidosryhmäyhteistyötä tiivistetään ja viljelijöiden koulutuksia lisätään. Tiedotusta kehitetään. Johtokunta valitsi työvaliokunnan esityksestä Voimaa Farmarille hankkeen määrä- ja osa-aikaiseksi hankeasiantuntijaksi FM Maria Savolaisen Tampereelta. Hankeasiantuntijan tehtävä jatkuu keväeseen 2020.

Keskusteltiin valiokuntajärjestelmästä, se ei ole toiminut, on ollut iso pettymys. Muutosta tarvitaan, että saadaan väki uudelleen aktivoitua. Verkostojen ja valiokuntien valmisteluun ei kellään ole aikaa, vaikka käsiteltäviä asioita olisi. Toimintatapa ja sen rahoitus on epäselvää, joka syö sitoutumista työhön. Maakuntauudistusta pitää jonkun vahtia, koska nyt ei olla työn sisällä. Voisiko olla yhteinen työryhmä maakunnan ja

MTK:n yhteinen työryhmä maaseudun palvelujen varmistamista varten. Kokouksen jälkeen pidettiin yhteinen miniseminaari Kuhmoisten kunnan, ELY:n ja lomahallinnon kanssa.

23.3. Tampereelle Ahmanilla

Viljakauppa puhuttaa huonon satovuoden jälkeen, viljalla on nyt kysyntää Itä-Suomeen viime vuoden huonon sadon takia, etelässä olisi mitä myydä, mutta on oltava tarkkana, että myyjä saa rahansa. C-alueella on voimakkaasi halua saada raiviot tuen piiriin Etelä vastustaa, koska tuen siirto etelästä pohjoiseen olisi valtava. Lomitusta valmistellaan, ehkä tulee elokuulla käsittelyyn. Viljelijöiden tilanne on erittäin huono, jopa eläkemaksuja on maksamatta niin paljon, että Melalla on jo luottotappioita. Välitä viljelijästä jatkotyö on aloitettava ajoissa.

Riistakannasta puhuttiin, Riistanneuvoston kokouksessa on käsitelty hirvi- peurakantaa, seuraavaa 3-vuoden kausi 2,5-3 eläintä/ha, tavoitteellinen hirvikanta laski vähän. Peuroista oli tehnyt 3 yhdistystä aloitteen, että peuranmetsästyys voisi jatkua helmikuun loppuun asti. Yhteinen näkemys on, että peurakantaa on saatava alaspäin.

Keskusteltiin pankkien Maatalouden korkotukilainojen vähimmäiskorkokäytännöstä, joka muuttui Osuuspankeilla 1.5.2018 alkaen. Muutos tehtiin vakuutus- ja rahoitusneuvonta Finen antaman ratkaisusuosituksen mukaisesti. Aiemmin osuuspankeissa on ollut käytäntönä periä korkotukilainoista maatalouselinkeinojen rahoituslaissa määriteltyä 1-2 prosentin vähimmäiskorkoa. Jatkossa maatalouden korkotukilainojen korko määräytyy velkakirjassa sovitun kokonaiskoron perusteella vastaavalla tavalla kuin muissa markkinaehtoisissa lainoissa. Asian on ottanut alun perin esille varsin aissaomalainen viljelijä. On kymmeniä miljoonia arvoltaan ja erittäin hyvä asia viljelijöille. Keskusteltu mikä on oikea tapa ”kriisirahan palautukseen”. Minkä vuoden ener-

giaveron palautukeen sidotaan? Prosessi kestää byrokratian takia, maksettaneen vasta syksyllä.

Komission uusi Cap -esitys tulossa huhtikuussa. Edelleen 2 pilari säilyisi Komissio asettaisi tavoitteet, mutta kukin jäsenmaa asettaa puitteet ja keinot, miten tavoitteisiin päästään. Voi olla joko hyvä tai huono, koska eduskunnan päätösvalta maatalouspolitiikkaan lisääntyisi merkittävästä. Suostuuko komission luopumaan vallastaan maatalouspolitiikassa. Ilmaston ja ympäristönsuojelu tulee olemaan iso asia tulevassa maatalouspolitiikassa.

8.6.2018 Suvi ja Jukka Niittyöjan tilalla Viljakkalassa

MTK:n keskusliiton elinkeinojohtaja Marko Mäki-Hakolan esitteli maakunta-uudistuksen valmistelua valtakunnantason näkökulmasta. Pirkanmaan tilanteesta alusti toiminnanjohtaja Visa Merikoski.

Maakuntavaalien aikataulu tulee siirtymään aiotusta. Valinnanvapauskeskustelussa MTK on ottanut kantaa palvelujen turvaamisen näkökulmasta. Peruspalvelut on oltava saatavilla myös keskusten ulkopuolella. Viranomaispalveluiden suhteen lähtökohtana oltava nykyinen palveluverkko. Eläinlääkäripäivystyksessä on pelkona, että päivystysalueena olisi maakuntakokonaisuus, nyt näyttäisi kuitenkin siltä, että saadaan säilymään nykyisen kaltainen verkko. Luova: MTK:n näkökulmasta suurin pelko, että tulossa ympäristövalvonnan supervirasto, joka ottaa kantaa maakunnan ohi. Tähän kohdistunut kova paine ympäristöjärjestöistä. Lupaprosesseissa oltava keinot turvata prosessien lainmukaisuus, eikä tarvita erikseen ylimääräistä virastoa, joka voi kumota muuten lainmukaiset lupaprosessit. Lomituksen rahoitus tulossa maakunnille eläintilojen suhteessa. Kustannustaso pyritään maakunnissa jäädyttämään, mikä on lomituksen kohdalla hyvä sillä lomitettavien tilojen lukumäärä laskee, jolloin käytettävissä olisi kenties enemmän rahaa per tila. MTK:lla ei ole järjestönä yhteistä maakuntavaaliohjelmaa. Pirkanmaa on ollut maakuntauudistuksen valmistelussa kärkimaakuntia, nyt työ ei etene juurikaan ennen lakipakettien valmistumista. Pirkanmaalle on kaavailtu viittä sotealuetta. Ympäristöterveys

ja eläinlääkäreineen toimi ei tule järjestettäväksi maaseutuyksikön yhteydessä. Pirkanmaan maakuntavaalit: tarvitaanko liitolta oma vaaliohjelma? Hyvänä lähtökohtajana voisi toimia Kuntaliiton pilottina toteutetut maaseutuvaikutusten arvioinnin politiikkasuositukset: Maaseudun yrittäjyyden mahdollistaminen, palvelujen saatavuuden turvaaminen joka puolella maakuntaa, pienyritysten ja järjestöjen pääseminen mukaan maakunnan kilpailuihin, demokratian toteutuminen, jos maakunnan toimielimissä mukana vain maakuntavaltuutettuja, eikä pienistä kunnista ole välttämättä yhtään edustajaa jne. Keskustelussa nousi huoli siitä, millä saadaan edes ehdokkaita reuna-alueilta maakuntavaaleihin, kun valtuutetun työmäärä tulee olemaan valiokuntatyöskente-

ly mukaan lukien varsin suuri. Visa Merikoski esitteli järjestötutkimuksen tuloksia. MTK tehnyt jäsenyytäväisyystutkimusta tasaisin väliajoin. Kyselyn vastaukset eivät kuvaa sitä, miten jäsenkunnalla menee vaan sitä, miten ovat kokeneet MTK:n toiminnan. Niissä kysymyksissä, joissa eri liittoja verrattiin toisiinsa, niin Pirkanmaa pärjäsi yhdessä Keski-Suomen kanssa parhaiten. Johtokunta keskusteli varsin ristiriitaisesta tilanteesta, jossa pärjäämme kyselyssä varsin hyvin mutta jäsenmaksusaanto on heikoin tai heikoimmasta päästä tällä hetkellä.

Eriävien liitto- ja maakuntarajojen huomioiminen järjestöuudistuksessa. Maakuntien toteutuksessa tulee entistä ajankohtaisemmaksi huomioida MTK-Pirkanmaan resurssien ja maakunnan koon ja rajojen epäsuhta. Teemme jatkuvasti edunvalvontatyötä reuna-alueiden yhdistyksille ilmaiseksi. Sääntöjen mukaan MTK:n keskusliitto päättää liittojen rajoista. Tästä syystä päätettiin saattaa

alueellista resurssointia koskeva esitys MTK:n johtokunnan käsiteltäväksi.

12.10. Tampereen Setlementtiyhdistys, Pyy- nikki kokoustila

Keskusteltiin valtakunnallisesta lomittajapulasta. Syitä tähän on monia. Lisäksi puhuttiin Melan Välitä Viljelijästä- projektin jatkuvan vuoteen 2020 asti ja varmistavan hyvinvointityötä alueilla, joissa liittojen omat hyvinvointihankkeet ovat päättymässä. Lounaisten liittojen peltokasvialiokunnan kokoontuneen kesän ja syksyn aikana vaikeiden satonäkymien vuoksi. Viljan viennin kehittäminen nähtiin avainkysymyksenä pitkällä aikavälillä, sillä ainoastaan viljan ulosvienti pitää kotimaan hinnan hyvänä. EU-maiden ulkopuolelta tulevien viljojen tuontitullien poistaminen aiheuttaisi viljamarkkinoille hinnanlaskupaineita. Viljaväki on pettynyt MTK:n toimintaan, saattaa jopa poikia eroamisia. ViljaTavastia ei oikein kiinnosta pirkanmaalaisia vielä. Pienillä sivutoimisilla viljatilailloilla ei viljan hinta tai sato paljon vaikuta. Viljan hinta ei pysy, jos sitä ei viedä. Viljatori ja ViljaTavastia ei vie, ei ehkä siksi kiinnosta. Viljan hinta on hyvä, mutta sato oli erittäin huono. Keskusteltiin viljelijöiden työn näkyväksi tekemisestä ilmastokeskustelussa. Tähän on tulossa laaja kampanja. MTK:n lakipalveluiden osalta puhuttiin siitä, että lakimiehille on tullut paljon uusia toimeksiantoja, vaikka ei niitä vastaavia lisäresursseja. On hyvä ja tärkeä asia, että heidän osaamista osataan hyödyntää. Maatalous on ainoa ala, joka sitoo hiiltä, tätä viestiä on vietävä julkisuuteen voimalla #ympäristöteko. Hiililaskuri olisi hyvä saada julki, on ehkä tulossa?

Jäsenmaksu-uudistus vaatii sääntömuutoksia, 2021 voimaan aikaisintaan jäsenmaksun rakenne muuttuu täysin. Yhdistys ei enää yksin kanna koko jäsenmaksun maksamattomuuden riskiä. Keskusteltiin, miten hoidetaan, jos mhyt ei halua maksaa mtkn jäsenmaksua? Yhdistyksille ja liitolle kannustinrahaa, keskusteltiin ja mielipide oli, että raha ei välttämättä aktivoi. Riippuu yhdistyksestä ja alueesta. Yhdistysten väliseen

yhteistyöhön kannusteet voisivat olla tervetulleita.

28.11. MTK-keskusliitto, Simonkatu 6, Helsinki

Kokous pidettiin Helsingissä koska kokouksen päätteeksi oli johtokunnan vierailu eduskuntaan. Kokouksessa oli käytännössä yksi käsiteltävä asia. Yhteistyö MTK-Satakunnan kanssa heidän toiminnanjohtajan äitiysloman ajan. MTK-Satakunta on ottanut yhteyttä ja tarjonnut Visa Merikoskelle heidän toiminnanjohtajansa äitiysloman sijaisuutta. Osapuolten kesken käytyjen keskusteluiden ja työvaliokunnan hyväksynnän jälkeen MTK-Satakunnan johtokunta on hyväksynyt sopimusluonnoksen, jonka pääkohdat käytiin läpi kokouksessa - työaika 40/60 % liittojen välillä ja kustannusten jako samassa suhteessa. Keskusteltiin asiasta ja johtokunta teki kysymyksiä toimihenkilöille. Tämän jälkeen toimihenkilöt ja Jani Hevonoja poistuivat kokouksesta. Johtokunta tarkasteli asiaa monelta kantilta. Vilkkua keskustelun jälkeen, johtokunta päätti hyväksyä asian. Visa Merikoski voi tehdä työsopimuksen MTK-Satakunnan kanssa.

Kokouksen jälkeen vierailu eduskuntaan kansanedustaja Pertti Hakasen johdolla.

Osallistuminen johtokunnan kokouksiin 2018:

Jukka Niittyoja	5
Pasi Aspila	1
Mika Hirvijoki	5
Sami Joutsela	4
Hannu Karppila	4
Sirkku Mäkelä	5
Mika Nieminen	4
Tuomas Potila	2
Heikki Salomaa	2
Jussi Vilo	5
Anu-Maarit Välikoski	4
Esko Yli-Pärri	4

Johtokunnan kokouksiin ovat osallistuneet myös MTK:n valtuuskunnan 1. varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa sekä valtuuskunnan jäsen Jani Hevonoja.

Valiokuntien ja työryhmien kokoukset

Liiton työvaliokunta

Työvaliokunta on johtokunnan työrukkanen tavallista enemmän valmistelua vaativiin asioihin. Työvaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa, joista kolme oli skypekokouksia. Tämän lisäksi työvaliokunta tapasi Pirkanmaan Yrittäjien johtoa. Kokouksissa käsiteltiin mm. henkilöstö- ja talousasioita.

Pirkanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen **MTK-liittojen puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat** ovat muodostaneet alueellisen yhteistyöelimen, jonka kokoontuu tarvittaessa. Kokouksiin kutsutaan alueen MTK:n johtokunnan edustajat sekä valtuuskunnan varapuheenjohtaja.

Liittojen puheenjohtajakokoukset

Liiton puheenjohtaja Jukka Niittyöja on osallistunut järjestettyihin pj-kokouksiin. Osaan kokouksia oli liittojen toiminnanjohtajilla mahdollisuus osallistua.

Yhteistoiminta-alueen viljavaliokunta koontui 29.1. Raision pääkonttorilla. Kokouksessa käytiin lävitse viljamarkkinatilanne ja viljavaliokunnan kuulumiset, sekä kuultiin esitys osuuskunta Raision toiminnasta ja Viljatorista. Kokouksessa keskusteltiin lajikevalinnoista viennin edistämiseksi ja rehuviljan tuonnin aiheuttamista haasteista peltokasvitiloille. Uuden ohjelmakauden myötä tuotantopalkkioiden maksaminen esim. rukiille ja valkuaiskasveille voi olla uhattuna. Todettiin, että peltokasveille voi olla vaikeaa löytää korvaavaa tukea, eikä sen poistumisen myötä luoteta siihen, että hinta tuotteessa nousisi.

Valiokunnan toinen kokous pidettiin 25.6. Paattisten OP:n mökillä Pöytyällä. Päähuomion sai kuivuuden aiheuttamat vahingot viljojen orastumiseen ja satonäkymien alavireisyys, joiden ennustettiin jäävän noin 40% normaalista. Keskustelua eri tukielementtien käytöstä tappioiden pienentämiseksi käytiin. Kokous teki aiheista kannanoton, jonka pääkohdat alla:

“MTK-Pirkanmaan, -Satakunnan ja -Varsinais-Suomen sekä SLC-Åbolandin yhteinen peltokas-

vivaliokunta totesi kokouksessaan, että lounaisen Suomen viljasato on jäämässä alle puoleen normaalista. Tilakohtaisesti kato voi olla täydellinen.

-- Jotta peltokasvituotanto yleensä voi jatkaa toimintaansa Suomessa on valtiovallan omalla toiminnallaan helpotettava viljelijöiden tukalaa tilannetta. Yksi keino on maksaa jo viime vuonna luvattu energiaveron palautus välittömästi. Maataloushallinnon tulee kertoa viljelijöille selvästi, mitä huonoille kasvustoille nyt saa tehdä, jotta ei enää tule tukimenetyksiä sadonmenetyksen lisäksi. --

-- Viljan vientiä on helpotettava. Viennin yhteydessä maksettavan arvonlisäveron takaisinmaksuaikaa on nopeutettava tai myönnettävä lyhyt aikaista luottoa arvonlisäveroa varten.

-- Lounaisten tuottajaliittojen peltokasvivaliokunta kannustaa viljelijöitä Viljatori-palvelun käyttämiseen viljan ostamisessa ja myymisessä. Tavoitteena on pidemmällä aikavälillä tasapainottaa kotimaan viljamarkkinoita ja edistää tilojen välistä kauppaa Viljatorin avulla. “

Peltokasvivaliokunnan puheenjohtajana toimii Kalle Vähä-Piikkiö Varsinais-Suomesta ja sihteerinä Aino Launto-Tiuttu MTK-Varsinais-Suomesta.

Var-Sat-Pir toimihenkilötapaamisia järjestettiin skypevideokokousyhteydellä. Niissä sovittiin tulevasta yhteistyöstä, vastuuvuorotteluista ja ajankohtaisista asioista.

Ympäristö ja maapoliittinen valiokunta koontui 25.1. Loimaalla ympäristöasiamiespäivien yhteydessä. Hannu Karppila valittiin valiokunnan puheenjohtajaksi vuodeksi 201

8. Hän myös edustaa VarSatPir valinta-aluetta MTK:n ympäristö- ja maapoliittisessa valiokunnassa.

Toimintavuonna oli varsinaisia ympäristö- ja maapolitiikan asioita seuraavasti: MRL uudistus, lunastuslain uudistus, Valtion alueidenkäytön tavoitteiden uudistaminen jne.

MTK:n ympäristö- ja maankäyttöryhmä on ottanut käyttöön mm. luonnonsuojelu- ja maankäyttötiimit. Liiton toiminnanjohtaja Visa Merikoski

on kutsuttu mukaan maankäyttötoimintaan. Tiimi pitää istuntonsa vain verkossa.

Eteläisten liittojen lihavalioikunta kokoontui toimintavuoden aikana kaksi (2) kertaa. **6.3. Simonkadulla** pidetyssä kokouksessa käsiteltiin eläinten hyvinvointilakia, markkinoita ja eläinten hyvinvointikorvausta. Myös peurojen ja joutsenten aiheuttamia tuhoista keskusteltiin laajalti. Villisikojen levittämä afrikkalainen sikarutto muodostaa suuren riskin sikatiloille, jonka leviämistä seurataan tarkasti. Se, että sikoja ammutaan rajalle, ei vielä yksistään riitä, vaan sen lisäksi täytyy järjestää tuontisulkuja riskimaille riistatuotteille ja tehostaa tiedotusta tullin kanssa. Asiantuntijoina kuultiin Jukka Rantalaa, Juha Lappalaista ja Leena Suojala.

3.12. Knehtilän tilan luomutilalla Hyvinkäällä pidetyssä kokouksessa pureuduttiin tarkemmin uuden CAP27:n esittelyyn ja valmistelun etene-miseen Johanna Anderssonin esittelemänä. Luomun ja maaseutuohjelman rooli uudistuksessa vaatii yhteensovittamista. Myös markkinakatsaukset kuultiin Marjukka Mannisen toimesta.

Valiokunnan puheenjohtajana ja varana toimivat pirkanmaalaiset Hannu Karppila ja Anu-Maarit Välikoski. Valiokunnan sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Tuula Dahlman MTK-Kaakkois-Suomesta.

Eteläisten liittojen maitovalioikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Etelä-Suomen mai-

tovaliokunnan ja Var-Sat-Pir maitovalioikunta on pitänyt kokouksensa perinteisesti yhteisesti, niin myös vuonna 2018. **2.3. pidetyssä järjestäytymiskokouksessa Simonkadulla** kuultiin maitomarkkinakatsauksen lisäksi myös CAP27-esitelmä Johan Åbergin toimesta. CAP-tukikatto kuulostaa pelottavalta Etelä-Suomen maidontuotannon kannalta. Spekulaatio lähti liikkeelle suurmaanomistajien tukipottien pidättämisestä jo viime uudistuksessa. Keskustelu joudutaan käymään tästä taas uudelleen. Suomen viesti tiukoista kattorajoista on kielteinen, jota ei nähdä järkevänä keinona ainakaan esitetyillä summilla. JOS leikkuri tulee, niin siihen pitäisi löytää eri tasoja, vaikka viherryttämisen ja dekoplattujen tukien osalta. EU:ssa käydään tiukkaa 20/80 keskustelua, jossa 20% tiloista saa 80% tuista. Suomessa tilanne on 20/55, esitys voisi perustua maakoh-taiseen tarkasteluun ja toimeenpano jäsenmaittain esim. em. jakosuhteeseen perustuen. Tästä virinneessä keskustelussa edustajat eivät suositelleet edes suorien tukien kattomaksuista neuvottelemista, yksiselitteinen asian torjuminen pitää varmistaa.

Leena Ala-Orvolan maitomarkkinakatsauksessa pureuduttiin ajankohtaisiin uudistuksiin. Työryhmä valmistelee toimialakohtaista asetusta eläinsuojille. Asetuksessa säädettäisiin mm. sellaisia ympäristösuojelun erityiskysymyksiä, joista ei ole säädetty muualla lainsäädöksiä. Parsinavetoiden rakentamista ei jatkossa enää tuettaisi. Koskee myös näiden laajentamista. Tällä ohjelmakaudella ei ole haettu yhteenkään uuteen parsinavettaan investointitukea. Kytkeytyy vahvasti eläinsuojelulakiin.

11.12. Pidettiin valiokunnan ensimmäinen Skype-kokous. Vaihteleviin lähtötasoihin nähden kokousta pidettiin hyvänä harjoituksena tulevaisuutta silmällä pitäen. Käsitellyt asiat olivat toisintoa kevään kokouksesta, mutta suuren huomion sai hankalan kesän aiheuttamien satotappioiden käsittely. Myös lehmien terveyden pelättiin vaarantuvan hyvin erilaatuisten rehujen käytön seurauksena ja todettiin kesän kuivuuden johtaneen siihen, että moni tila harkitsee tuotannon lopettamista tai lehmämäärän vähentämistä.

Vuonna 2018 puheenjohtajana toimi Tuottajan maidon edustaja Mika Tervo Pukkilasta ja yhteisenä sihteerinä toimii Jaakko Ahola MTK-Pirkanmaalta.

Maaseutunuorten valiokunta kokoontui toimintakauden aikana kaksi (2) kertaa; **Tampereella 6.2. Tampereella Maa- ja metsätalolla ja maaliskuussa keilausturnauksen yhteydessä yhdessä yhdistysten nuorten vastaavien kanssa.** Liiton maaseutunuoria osallistui myös MTK:n ja Faba:n kevätkirjaus-risteilyyn Tallinaan 23.-24.3. ja syysparlamenttiin Oulussa 8.-10.11.

Helmikuun järjestäytymiskokouksessa tutustuttiin maaseutunuorten ilmiäntokampanjaan ja päätettiin toimista sen markkinoimiseksi yhdistyksiin. Samalla suunniteltiin kuluvan vuoden toimintaa, esim. tulevia nuorten Okra-jatkoja Pöytyälle. Kuultiin myös keskusliiton nuorten valiokunnan edustajan Juha Sarviluoman katsoista valiokunnan toiminnasta.

Maaliskuun kokoontumisessa tätä kampanjaa esiteltiin yhdistysten nuorten vastaaville ja päätettiin kokous yhteiseen keilausturnaukseen, johon osallistui yli kolmekymmentä nuorta. Samalla puhuttiin myös nuorten parissa esiintyneistä koulutustarpeista.

6.7. pidettiin maaseutunuorten Okra-jatkot, jotka kokosivat yhteensä 300 nuorta lähinnä Varsinais-Suomesta, Satakunnasta, Pirkanmaalta Hämeestä ja Uudeltamaalta. Mukana sponsorina oli Yara ja tapahtuma toteutettiin pääosin keskusliiton valiokunnan ja Varsinais-Suomen nuorten toimesta.

Maaseutunuoret polttivat valtakunnallisesti perinteisiä joulutulia 21.12. Pirkanmaalla tulia poltettiin ainakin Lempäälässä, Vilppulassa, Orivedellä ja Viljakkalassa.

Positiivinen vire nuorten kerhoissa on jatkunut. Keväällä esimerkiksi Ikaalisissa osallistui alueen nuorten kerhon saunailtaan lähes 30 alueen

maaseutunuorta. Pirkanmaalla on noin 650 alle 35-vuotiasta nuorta, joiden verkostoituminen on tärkeää tulevaisuuden järjestötyön ja maaseudun kehittämisen kannalta.

Pirkanmaan valiokunnan puheenjohtajana toimi Tuomas Potila Hämeenkyröstä. Pirkanmaan maaseutunuorten valiokunnan sihteerinä toimi järjestöagrobiologi Jaakko Ahola.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen osaaminen ja hyvinvointivaliokunnan kokous pidettiin Huittisten ABC:llä. Koulutusreformia esitteli Susanna Aro keskusliitosta. Työpaikoilla tapahtuvaa oppimista lisätään ja siksi oppilaitosten tiivis yhteistyö maatilojen kanssa on edelleen tärkeää. Susanna kertoi MTK:n olevan huolissaan maataloustutkimuksen laadusta. Luken toiminta on myllerryksessä ja parhaillaan haetaan uutta johtajaa. Lomituslain uudistusesityksestä puhuttiin myös. Se on virkamiesvalmistelussa ja pitäisi tulla eduskunnan käsittelyyn elokuussa. Valmistelusta ei ole tiedossa muuta kuin, että alkuperäisestä esityksestä poiketen lomaoikeus

jäisi henkilökohtaiseksi ja että lomituksen siirtämisessä maakuntien hoidettavaksi lomitus ei velvoiteta yhtiöitettäväksi. Mika Nieminen kertoi, että finanssivalvonta on huomauttanut metsätalolisten vakuuttamissäännöksistä, joita nyt ollaan tarkastelemassa ja että yrittäjäeläkevakuutuksessa selvitetään työtuloperusteiden muutosta. Mahdollisella muutoksella saattaa olla vaikutuksia myel-vakuutukseen. Luopumistukijärjestelmä päättyy tähän vuoteen ja jatkoa on lobattu, mutta tuloksia ei ainakaan vielä ole näkyvissä.

Puheenjohtajana valiokunnassa toimi Anne Kangasvuori-Hosike Satakunnasta ja sihteerinä toimi Maarit Hollmén MTK-Satakunnasta.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen luomuvalliokunta kokoontui yhden kerran Huittisissa 17.10. Keskusteltiin Luomuverkoston ja alueellisten luomuvalliokuntien yhteistyöstä ja -TUPAN tehokaasta käyttöönnotosta. TUPA on työkalu ja linkki alueille.

Alueellisen luomuvalliokunnan yhteystiedot toimitetaan Johannalle Anderssonille, jotta kaikki pääsevät jatkossa Tupaa lukemaan. Helpottaa tiedonkulkua ja on nykyaikaa. Verkoston budjetia on pyydetty kasvatettavan, että alueiden luomuvalliokunnat voisivat osallistua verkoston kokouksiin. Lyhyt keskustelu Skypen ja eri työskentelyalustojen käytöstä. Päätettiin perustaa valiokunnan WhatsApp-ryhmä nopean infon jakamiseen, kannustetaan matalan kynnyksen yhteydenottoon. Jaana elo esitteli luomuasetuksen uudistuksen tilannetta ja tavoitteita. Evira ja MMM on luvannut lukukinkereitä eri sidosryhmille uudistuksen vaiheista. Asetuksessa on edelleen liian tulkinnanvaraisia sanoja kuten esim. ”riittävä”, niitä pitää saada tarkennettua. Uudistettavan luomusasetuksen tavoitteita ovat mm.

- Ympäristön ja ilmaston suojelun edistäminen

- Maaperän viljavuuden säilyttäminen
- Runsaan biologisen monimuotoisuuden lisääminen
- Myrkyttömän ympäristön merkittävä edistäminen
- Eläinten hyvinvointia koskevien korkeiden vaatimusten edistäminen

- Eläinten lajikohtaisten käyttäytymistarpeiden täyttäminen
- Lyhyiden jakelukanavien ja paikallisen tuotannon suosiminen
- Kannustaminen harvinaisten ja uhanlaisten lajien säilyttämiseen
- Biologisen monimuotoisuuden edistäminen käyttämällä monimuotoista kasvigeenimateriaalia

Suomessa eläinten hyvinvointi on kunnossa, mutta jos jossain muualla sössitään, niin kaikkia tukistetaan, myös suomalaisia. Huolen aiheita mm. tällä hetkellä näyttää siltä, että jatkossa ei tulisi poikkeuslupaa, jos luomusiementä ei ole saatavilla, jolloin luomusiementä joutuisi otta-
maan jostain muualta Euroopasta. Mahdoton ajatus, että joutuisi ostamaan tänne oloihin sopimatonta siementä, jos sitä vain jossain yhteisön alueella olisi saatavilla. Suomen luomusiemen saatavuudesta on pidettävä kiinni. Selkeät säännöt on jatkossa oltava, ettei menisi kikkailuksi. Neuvoston asetus on ehdoton. Myös valvonta askarruttaa, mitä viranomaisia ja kuinka monta, miten uudet maakunnat vaikuttavat?

Elyistä valvonta siirtyy maakuntiin. Luomuverkosto on lausunut useasti, että jokaisen valvontamaksun tulisi olla sama. Ei kunnallinen kuten nyt elintarvikevalvonnassa. Koska kunnat hel-
posti rahastavat valvontamaksuilla. Nyt Eviran

ohjeet eivät sido Elyjä. Valvonnan on oltava yhtenäistä jatkossa, tämän perään on katsottava tarkasti. Keskusteltiin luomuvallvonnoista käytännössä, ihmeteltiin kun jossain paikoissa

valvonnat tehdään marraskuussa, niin tieto ei ole oikeata. Huonosti hoidetut pellot eivät anna oikeutta luomualalle. Valvontojen tukinnanvaraisuus mietityttää, tarkastajan ammattitaito on tärkeää ja kaikilla ei sitä

ole. Luomuvallvonnan ja tukivallvonnan yhdistämisen voi olla uhka jatkossa. Ei voi mennä niin.

Tavanomaisen rehun poikkeuslupa asia ei ole ihan yksiselitteinen. Keskustelu siitä, että meneekö luomunimago siitä, jos tavanomaista saakin käyttää luomutiloilla. Parempi niin imagon kannalta, että lupa haetaan Eviralta, jos aiotaan käyttää tavanomaista rehua.

Koulutus- ja neuvottelutilaisuudet

TOPI-hankkeen tilaisuudet 2018:

Heti alkuvuodesta pidettiin kaksi verotuksen infotilaisuutta yhteistyössä MTK:n ja Vuoriniemi Consulting Oy:n kanssa 31.1. Vesilahdella ja 7.2. Tampereella. Verotilaisuuksissa perehdyttiin maatalousverotuksen perusasioihin ja veroilmoituksen täyttöön. Lisäksi 7.2. kuultiin veropolitiikan ajankohtaiskatsaus. Valvonta-infopäivä pidettiin 2.2., päivän teemana oli ”Hermostuttaa-ko valvonnat? Miksi valvoja tulee juuri meille, miten voin valmistautua valvontaan.” Maatalousyrittäjille tehdyissä kyselyissä on ilmennyt, että byrokratia ja viranomais toiminta on yksi eniten stressiä aiheuttava tekijä. Päivän tavoitteena oli vähentää yrittäjien stressiä valvonnoista. Käytiin kansantajuisesti läpi, millaisia erilaisia valvontoja tilalle voi tulla ja miksi. Millaisia oikeuksia ja velvollisuuksia yrittäjällä on tarkastushetkellä. Päivän aikaan luennoivat Maija Pispä Voimaa Farmarille-hankkeesta ja MTK:n eläinlääkäri Leena Suojala sekä ELY-keskuksen valvontapäällikkö Juha Levomäki, valvojat Mikko Vesto ja Liisa Luukkaala.

MTK-Pirkanmaan toimihenkilöt Fallström ja Ahola osallistuivat Mavin, skypeillä etänä, järjestämään neuvoille ja hallinnolle tarkoitettuun tukikoulutustilaisuuteen 13.3. Tampereella, ELY-Keskuksessa.

Kevään 2018 tukikoulutuskierron järjestettiin hankkimalla ostopalveluna asiantuntijaluennot

sekä hyvässä yhteistyössä maataloushallinnon, YTA-alueen ja ELY-keskuksen viranhaltijoiden kanssa. MTK-Pirkanmaan toimihenkilöt järjestivät koulutustilaisuudet, sopivat asiantuntija- ja hallinnon puheenvuorot, hallinnoivat hankkeen, tiedottivat siitä, käyttivät asiantuntijapuheenvuoron jokaisessa koulutustilaisuudessa sekä vastasivat tilaisuuksien läpiviennistä ja toimivat tilaisuuden puheenjohtajina.

Ilmoitus kevään koulutuskierruksesta julkaistiin Maaseudun Tulevaisuudessa 28.2.2018. Lisäksi YTA-alueet tiedottivat koulutuksista paikallislehdissä ja sähköpostilla. Koulutuksista tiedotettiin myös MTK-Pirkanmaa jäsensähköposteilla ja tiedotusta pidettiin kierroksen kestäessä ajan tasalla liiton Facebook-sivun ja www-sivun avulla. Koulutustilaisuuksissa jaettiin luentomoniste maataloushallinnon tuottaman materiaalin pohjalle tehdystä materiaalista, materiaalin toteutti Haikula oy. Lisäksi asiantuntijoiden esitykset ladattiin julkisesti saataville MTK-Pirkanmaan nettisivuille. Viljelijäkoulutuksilla on tiedon välityksen lisäksi viljelijöille ja maa-

seutuyrittäjille valtava sosiaalinen merkitys. Viljelijät tulevat kuuntelemaan, vaikka suuria muutoksia ei tukiin olisi tulossa. Kokoontuminen ja yhdessä tilanteen toteaminen on viljelijöille tärkeä keväinen tapahtuma.

Tukikoulutustilaisuuksia pidettiin Pirkanmaalla eri paikkakunnilla yhteensä 9, joista 1 koulutus oli suunnattu EU-tukiavustajille, hallinnolle sekä neuvoille. Viljelijöiden tukikoulutuskierron keräsi yhteensä 497 kuulijaa. Syykuulle järjestettiin viljainfopäivä, joka jouduttiin valitettavasti perumaan osallistujakadon vuoksi. Lokakuussa pidetyn maatilan turvallisuuspäivän teemoina olivat: Rikollisuus ja kutsu-

mattomat vieraat maataloilla, mitä tuottajan kannattaa tietää oikeuksistaan, mitä kannattaa varoa. Miten turvallisuutta voidaan lisätä sekä pelastusvalmiuksia kehittää maataloilla. Samalla osallistujan sammuttimet tarkastettiin. Päivän aikana oli myös mahdollisuus tutustua kameravalvontalaitteisiin.

Marraskuussa järjestettiin Tilinpäätös-, vero ja yhtiöittämisen infopäivä. Päivän aikana kuultiin

luento, millainen maatila kannattaa yhtiöittää ja miksi? Kuultiin veropoliittinen katsaus ja kurkistettiin ensi vuonna tuleviin verouudistuksiin. Päivän aikana käsiteltiin verosuunnittelua talouden hallinnan apuna sekä käytiin läpi veroennakoiden hallintaa sekä arvonlisäverotuksen eri vaihtoehdot.

Joulukuussa pidettiin johtamisen koulutuspäivä yhteistyössä Voimaa farmarille -hankkeen ja Melan kanssa. Johtamisella aika rahaksi, itsensä johtamisen päivän aiheena oli omien johtamistaitojen kehittäminen ja sitä kautta ajan ja rahan säästäminen maatilalla. LEAN-johtamisen asiantuntija Anu Ellä ProAgria Etelä-Suomesta kertoi miten hyvän johtamisotteen voi säästää omia ja maatilan työntekijöiden voimavaroja. Työnohjauksen hyödyistä yrittäjälle kertoi työnohjaaja, psykoterapeutti Terhi Viskari. Voimaa Farमारille -hankkeen hankepäällikkö Maija Pispä luennoi aiheesta tunnustanko ongelmat omissa johtamistavoissani?

Vuoden 2018 aikana TOPI-hanke järjesti yhteensä 15 info- tai koulutustilaisuutta. Lisäksi hankkeesta tiedotettiin useissa MTK:n sekä yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa. Tilaisuuksiin ilmoittautumisissa käytettiin Lyyti-ohjelmaa.

Tilaisuuksien pitopaikat ja osallistujamäärät 2018

Verokoulutus Vesilahti	31.01.	31
Verokoulutus Tampere	07.02.	42
Valvonta-info Tampere	02.02.	49
Tukikoulutus Ikaalinen	08.03.	71
Tukikoulutus Pälkäne	14.03.	45
Tukikoulutus Hämeenkyrö	05.03.	70
Tukikoulutus Orivesi	16.03.	60
Tukikoulutus, Tampere luomutuet	20.03.	48
Tukikoulutus, Virrat C-alueen tuet	21.03.	54
Tukikoulutus, Lempäälä	26.03.	114
Tukikoulutus, Tampere kotieläintuet	28.03.	31
Tukikoulutus Tampere avustajat ym.	05.04.	31
Vilja-info, peruuntui	25.09.	
Maatilan turvallisuus	08.10.	25
Tilinpäätös-, vero ja yhtiöittäminen	29.11.	32
Johtamiskoulutus	13.12.	13
Yhteensä henkilöä		716

Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kesto on 3+1 vuotta ja kokonaiskustannusarvio 148 808 €, yhden vuoden kustannusarvio on jonkin verran alle 40.000€.

Hankkeen kustannukset vuonna 2018 yhteensä 34 388,73 €. Hankkeen rahoittaa Maaseuturahasto.

Hankkeen yhteistyökumppanit

Verokoulutuksissa MTK keskusliitosta verojohtaja Timo Sipilä sekä Vuoriniemi Consulting Oy, verohallinnon maatalousasiantuntija on siirtynyt toistaiseksi toisiin tehtäviin, emme enää saaneet asiantuntijaa verohallinnosta mukaan koulutuksiin. Kevään tukikoulutuskierron toteutettiin yhteistyössä kuntien YTA-alueiden sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Koulutuskierron järjestely hoidettiin liiton työntekijöiden voimin, erillistä henkilökuntaa hankkeelle ei palkattu. MTK-Pirkanmaan toimihenkilöiden työaikakirjapito hankkeelle on kirjattu erikseen. Tukikoulutusten asiantuntijaluennoitsijoina olivat ELY-keskuksen viranomaiset Juha Levomäki, Mikko Vesto, Liisa Luukkaala ja Harri Kiuru. YTA-alueilta kunkin alueen maaseutuviranomaiset sekä Pauli Pethman Haikula Oy:stä. Luentomonisteet tulostettiin Viestipaino Oy:ssä EU-tukiavustajakoulutuksessa luennoi Johanna Andersson MTK:sta, sähköisen tukihaun luennon piti Perttu Nääppä Sastamalan kaupungista. ProAgria Etelä-Suomelta hanke osti luomutukien sekä kotieläintuotannon tukien koulutusten sisällön. Kaikissa tukikoulutustilaisuuksissa oli myös Pirkanmaan ELY-keskuksen edustajan puheenvuoro. Myös YTA-alueiden henkilöstöä oli paikalla kaikissa tukikoulutustilaisuuksissa. Verotuksen, välitilinpäätös- ja yhtiöittämispäivän asiantuntijoina olivat Hannu Vuoriniemi, Vuoriniemi Consulting OY:stä ja Timo Sipilä MTK:sta. Maatilan turvallisuuspäivän yhteistyökumppaneina olivat LähiTapiola ja turvallisuustalo Tamrex, Poliisiammattikorkeakoulu, Pirkanmaan pelastuslaitos sekä kameravalvonta laitteita esitellyt VisionFix. Johtamispäivän yhteistyökumppaneita olivat Mela, ProAgria Etelä-Suomi, psykoterapeutti Terhi Viskari ja Voimaa farmarille -hanke.

MTK 2- Esiintymistaito ja kokoustekniikka koulutus 28-29.11.

MTK:n koulutusryhmän kanssa järjestettiin järjestökurssi yhdistysten luottamushenkilöille Sokos Hotel Tornissa. Koulutuksessa harjoiteltiin esiintymistaitojen kehittämistä ja kokoustekniikan hiomista. Mukana oli seitsemän osallistujaa, jotka edustivat uusia luottamushenkilöitä kuudesta eri yhdistyksestä.

30.10.-1.11. pidettiin puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivät Ellivuorella

Pj.-sihteeripäivät pidettiin yhdessä naapuriliittojen kanssa. Päivien teema oli hyvinvointi. Liittojen omat asiat käsiteltiin aluksi ja yhteisessä osiossa kuultiin psykoterapeutti Heikki Kruusin luento vaikeuksissa olevan ihmisen kohtaamisesta. Illalla reippailtiin pirunvuoren maisemissa ja tutustuttiin älypuhelimella toimivaan, uuteen Action Track-sovellukseen. MTK:n edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen kertoi järjestöuudistuksesta ja maatalousjohtaja Johan Åberg puhui CAP27 uudistuksesta. Esa Wrang Food from Finland -ohjelman johtaja kertoi miten Suomalaisen ruoan ja juoman vieminen maailmalle onnistuu.

Kuukausittainen toiminta

Tammikuu

- 4. Eteläisten liittojen pj-tj-kokous, eduskunta
- 8. Liittojen asiantuntijat skype
- 10. Maankäyttöverkosto, skype
- 10. Toimistopalaveri
- 10. Maakuntauudistus kokous, PIRELY

- 11. Johtokunta-skype
- 12. Työvaliokunta
- 15. Ravinnekierto-hankevalmistelu, Nokia
- 16. Tj-kokous ja Melavierailu
- 16. Yrityskylävierailu
- 17.-18. Toimihenkilöpäivät, Lahti
- 18.-20. Toimihenkilöt Berliini Grüne Woche
- 22. Rhy-edustajaetsintäneuvottelu
- 24. Uusien luottamushenkilöiden vierailu toimistolla, MTK:n pikakurssi
- 24. Maakuntauudistus ja maaseututilaisuus
- 24. Ministeri Lepän tapaaminen, Vesilahti
- 25. mtk.fin konseptoinnin aloitus
- 26. Maakäyttövastaavapäivä, Loimaa
- 26. Lomituksen YTR kokous
- 27. MTK-Juupajoki 100v
- 30. Verokoulutus Vesilahti, TOPI-hanke
- 30. Työvaliokuntaskype

Helmikuu

- 2. Valvonta-info Tampere, TOPI-hanke
- 2. Tietohallinnonjohtoryhmä
- 6. Toimistopalaveri
- 6. Nuorten valiokunnan kokous
- 7. VF-rekryhaastattelut
- 7. Verokoulutus Tampere, TOPI-hanke
- 8. 6-Eteläistä liittoa tj:t, Hämeenlinna
- 8. Johtokuntaskype
- 9. Maankäyttötiimi
- 9. Laske Ystäväsi, Ellivuori
- 9. Kalevan abiturientit vierailulla, MTK:n esittely
- 12. mtk.fi konseptointityöpaja
- 13.-14. Sastamalan ja Punkalaitumen VAP-koulutus
- 14. Johtokunnan kokous Kuhmoinen
- 15. Kiertotalous uhka vai mahdollisuus semin.
- 15. Huoltovarmuuskokouksen tilannekuvasemi-

- naari, Pasila
- 16. tj-kokous
- 17. Viro 100v vastaanotto Raatihuone
- 20.-21. Maaseutuverkoston innovaatiot
- 22. Eco3 konsortiokokous
- 22. Maavoimien 100v lippujuhla, Tretalo
- 26. Jäsenpalveluvaliokunnan Skype-kokous
- 28. Okra-palaveri, Skype

Maaliskuu

- 2. Eteläisten liittojen maitovaliokunta, Helsinki Simonkatu
- 5. mtk.fi uudistus työpaja
- 5. Tapaaminen M-M Kaila, MMM
- 5.-9. Alueellinen maanpuolustuskurssi, Murikka
- 7. Riistakeskus sidosryhmätilaisuus
- 7. Sitran kiertotalous – maa- ja metsätal.
- 8. Tukikoulutus Ikaalinen, TOPI-hanke
- 8. Johtokunta-skype
- 10.-11. Lumiravit, Ideapark
- 12. MTK-Messukylä
- 12. MYR
- 13. Mavin videokoulutus, ELY:ssä
- 13. Toimistopalaveri
- 14. Maaseutuvaikutuksien arviointit
- 14. Tukikoulutus Pälkäne, TOPI-hanke
- 14. Hämeenkyrö kiertotalouskeskustelu
- 15. Tukikoulutus Hämeenkyrö, TOPI-hanke
- 15. MTK-Nokian kevätkokous
- 16. Tukikoulutus Orivesi, TOPI-hanke
- 16. Vesienhoidon verkostoryhmä
- 16. Maaseutunuorten kevätkeilaus
- 19. MTK.fi-uudistustyöpaja, skype
- 20. Luomutukien koulutus Tampere, TOPI-hanke
- 21. Tukikoulutus Virrat, TOPI-hanke

- 21.-22. Maatalouspolitiikan AMK-konferenssi, Heureka
- 23. Johtokunnan kokous, Tampere
- 23. MTK-Kurun kevätkokous
- 26. Tukikoulutus Lempäälä, TOPI-hanke
- 27. mtk.fi uudistus työpaja
- 27. Hämeenkyrö hiilineutraaliksi tilaisuus
- 27. Vaikeat asiakastilanteet-koulutus Tampere, Voimaa farmarille

- 28. Maatalouden kannattavuusseminaari
- 28. Kotieläntukien koulutus Tampere, TOPI-hanke
- 31. Vilppulan maaseutunuorten kokous

Huhtikuu

- 3. Okra-jälkibileiden suunnittelupalaveri, Skype
- 5. Tilintarkastus
- 5. Tukikoulutus avustajille ja hallinnolle Tampere, TOPI-hanke
- 6. Ajankohtaiskatsaus järjestöremontista, skype
- 10. MTK-Tottijärven kevätkokous
- 10. Yrityskylävierailu
- 11. Liiton kevätkokous, Vesilahti
- 12. MTK-Kangasalan kevätkokous
- 13. Eläkesäätiön hallitus
- 13. MTK-Ikaalisten kevätkokous
- 16. Mtk.fi-uudistus: Konseptin esittely, skype
- 19. Länsi-maidon markkinat, Tampere
- 24. Manujen skype-kokous
- 24. MTK-Eräjärven kevätkokous
- 25.-26. MTK:n koulutustiimi, Helsinki
- 27. Ikaalisten nuorten saunailta

Toukokuu

- 4. Esitelmä maataloudesta Vesilahden yläasteella
- 7. Pirkanmaan Grüne Woche-palaveri
- 9. LähiTapiola-tapaaminen
- 15. VF-ohjausryhmä
- 21. Töitä-suomesta sisäinen koulutus, skype
- 22. IGW-tilannekatsaus-skype
- 22. Excel-kurssi
- 28. Palaveri ELY:n kanssa TOPI:n jatkosta
- 29. GDPR muutokset jäsenrekisterissä, skype
- 31. Excel-jatkokurssi

31. Viljattavastia ja Viljatoripalaveri
31. KOY Ratinansuvanto yhtiökokous

Kesäkuu

4. MYR
5. MTK-IT ohjausryhmä
8. Johtokunnan kokous
12. VarSatPir pj-sihteerikokouksen valmistelu-skye
13. FFA-Forum
18. Eläkesäätiön hallitus skype
18. Skype-kokous liittojen talous- ja palkkahallinnon järjestämisestä
19.-20. tj-kokous
20. Jatkokokous liittojen talous- ja palkkahallinnon järjestämisestä
25. 3-liiton johtoryhmä
25. Yara tapaaminen
26. Maaseutuverkoston tulevaisuusleiri
27. MTK-Säätiön hallintoneuvosto

Heinäkuu

6. Okran jatkobileet maaseutunuo-
rille Kyntäjän Tuvalla Pöytyällä
9.-22. Liiton tsto suljettu
25. Pyynikin kesäteatteri

Elokuu

- 8.-9. Päivä Maalla valmistelut
15. Maankäyttötiimis-kype
17. Pj.-siht. kokouksen valmistelu-skye pirsat-
var
21. Mobiilirata Taz-esittely
27. Kansanedustajavierailu Virrat
28. Eläkesäätiön hallitus
28. POK tapaaminen

Syyskuu

1. Pirkan päivän vastaanotto
4. Tilavalvonta- ja lupafoorumi
4.-5. Liittojen asiantuntijoiden kokous, Turku
7. Uusi tilitarkastaja, tutustuminen taloushallin-
toon
10. Toimistopalaveri
10. Action Track-koulutus
11. Vesienhoidon verkostotapaaminen

13. Kokemäenjoen kalatalousyhteistyöryhmän
kokoontuminen, Ahlman
14. Sidosryhmien verkostoitumispäivä, Tampere
Voimaa farmrille-hanke
18. Tj-kokous, PM Sipilän tapaaminen
19. Johtokunta-skye
19. Tyhyypäivä ja Pj.-sihteeripäivien suunnittelu,
Ellivuori
19. Johtokuntaskype
20. MTK IT-ohjausryhmä
24. Kesko tapaaminen
25. Elenia tapaaminen
27. Länsi-Maidon markkinat, Tampere
28. MTK-Hämeenkyrön maatalousseminaari

Lokakuu

- 1.-2. Toimihenkilöpäivät, Pori
2. Varautumispalaveri, Hippos-talo
3. Pirkanmaan metsävaliokunta
3. Työvaliokunta
5. Pj.-sihteeripäivien valmistelu-skye
5. Biotalous-ravinnekiertotilaisuus ELY
8. Ympäristöohjelmaseminaari
8. Maatilan turvallisuuspäivä Tampere, TOPI-
hanke
9.-10. tj-kokous
11. Alueiden käytöntöypajaskype
12. Johtokunnan talousarviokokous
15. VF-tapaaminen ministeri Saarikko
16. Maatalouskatsaus Rotaryt Hkyrö
16. AEL-tapaaminen liiton toimistolla, koulutuk-
sen valmistelua
17. Tietohallinnon johtoryhmäpäivä

- 17. Alueellinen luomuvaiokunta, Huittinen
- 19. Koneurakoinnon kehitt-hanke skypepalaveri
- 23. Työvaliokunta
- 30. Pj.-sihteerien koulutuspäivät, Ellivuori

Marraskuu

- 2. Pj.-sihteerien koulutuspäivät, Ellivuori
- 5. Ikaalisten reitin neuvott.k. suunn.skype
- 5. Sähköisen jäsenkortin kehittämis.skype
- 6. MTK-Aitolahti, vuosikokous
- 6.-7. Varautumiskoulutus Virrat
- 5. Skype sähköisen jäsenkortin kehittämisestä
- 7. Hyvinvointipäivä Ikaalinen, Voimaa Farmarille-hanke
- 7. MTK-Orivesi, vuosikokous
- 8.-10. Maaseutunuorten Syysparlamentti, Oulu
- 8. Skype, Järjestöliiketoiminnan siirto YAPlta Jaicom Oylle
- 8. Johtokunta-skype
- 9. MTK-Ikaalinen syyskokous
- 12. 6-eteläistä liittoa valtuuskunnan jäsen
- 13. MTK-Luopioinen vuosikokous
- 14. MTK-Lempäälä, syyskokous
- 16. MTK-Hämeenkyrö, vuosikokous
- 16. Tapaaminen HKScan/LSO
- 19. MTK-Nokia, syyskokous
- 19. Valion eettinen neuvottelukunta
- 20. MTK-Mouhijärvi-Suodenniemi vuosikokous
- 20. MTK-Kuru, syyskokous
- 20. tj kokous
- 20.-22. pj-kokous, valtuuskunta
- 21. MTK-Pohjaslahti, vuosikokous
- 21. MTK-Vesilahti, vuosikokous
- 22. MTK-Pälkäne vuosikokous
- 22. MTK-Eräjärvi, syyskokous
- 22. MTK-Ruovesi, vuosikokous
- 23. MTK yhdistyksien pj.-skype
- 23. LähiTapiola tapaaminen
- 26. MTK-Kangasala, syyskokous
- 26. Rotary-esitelmä, Tammer
- 28.-29. MTK2 –kurssi, Sokos Hotel Torni
- 28. Liiton johtokunnan kokous Helsinki ja retki eduskuntaan, MTK:oon
- 29. Talous ja tilinpäätös sekä yhtiöittäminen-koulutus Tampere, TOPI-hanke
- 30. MTK-Längelmäki vuosikokous
- 30. Vilppulan maaseutunuorten kokous

Joulukuu

- 3. MTK-Viljakkala, vuosikokous
- 3. MTK-Juupajoki, vuosikokous
- 4. MTK-Tottijärvi, syyskokous

- 5. Pirkanmaan ilmastofoorumi
- 5. MTK-Teisko, vuosikokous
- 5. MTK-Virrat, vuosikokous
- 7. MTK-Vilppula, vuosikokous
- 10. MYR
- 10. Yrityskylätapaaminen
- 10. Varautumispalaveri, Hippos-talo
- 11. VF-ohjausryhmä
- 11. Ellivuori tapahtuman suunn. Skype
- 11. Eteläisten liittojen maitokatsaus-skype
- 12. Liiton syyskokous, Tampere
- 12. MTK-Ylöjärvi, vuosikokous
- 13. Johtamiskoulutus Tampere, TOPI-hanke
- 13. Eläkesäätiön hallitus
- 13. Kumipoolin rengasharjoitus, Hatanpää
- 13. MTK-Pirkkala, vuosikokous
- 17. Skype-palaveri, laske ystäväsi, pirsatvar
- 18. HKScan/Lso-tapaaminen
- 18. MTK-Viiala vuosikokous
- 19. MTK IT-ohjausryhmä
- 19. Joululounas
- 20. Messukylän tuottajayhdistys, vuosikokous
- 20. Työvaliokunta ja PY tapaaminen

Lausunnot ja esitykset

15.10. Hyvinvointihankkeiden vetäjien tekemä ongelmalista luovutettiin ministeri Saarikolle liiton toimistossa. Mukana liitosta Maija Pispä ja Visa Merikoski.

Maakuntauudistuksen valmisteleminen tuotti toimintavuonna jonkin verran materiaalia, johon liitto otti kantaa.

Liitto oli seurasi eläinten hyvinvointilakivalmistelua tarkasti mutta varsinaista lausuntoa ei annettu. Oltiin mukana Merenhoitosuunnitelman 1-vaihe lausunnassa V-S ja Sat liittojen kanssa.

Muu toiminta

9.2. Laske ystäväsi -ulkoilutapahtuma Elli-vuorella Perinteinen ulkoilutapahtuma järjestettiin yhdessä MTK-Satakunnan ja MTK-Varsinais-Suomen sekä metsänhoitoyhdistysten kanssa.

Maatalouden kannattavuuskriisiin on havahduttu laajasti. Kaksi katovuotta on nostanut viljelijöiden vaikean tilanteen hyvin yleiseen tietoisuuteen. Toimivaa ratkaisua kannattavuuskäännökseen ei ole kuitenkaan löytynyt. Kevään eduskuntavaalien jälkeen aloittavalla hallituksella on suuri merkitys siihen, miten alkutuotannon kannattavuutta ratkaistaan.

MTK:n toiminnassa on edelleen keskeisintä jäsenten edunvalvonta ja järjestötyö. Edunvalvontaan kuuluu niin yksittäisen jäsenen edunvalvontakysymykset, paikallisten ja alueellisten elinkeinoedellytyksien parantamiseen kuin vaikuttamisen valtakunnallisiin linjauksiin. Järjestötyössä tuemme ja kannustamme MTK-yhdistyksissä toimivia henkilöitä aktiiviseen yhdistystoimintaan.

Tuottajahintojen alhaisuus ja kustannusten nouseminen on jatkunut, jolloin heikko kannattavuustilanne on vain pahentunut. Tilanne vaatii konkreettisia toimia niin markkinoilla kuin tukipuolellakin. Tilanteen johdosta on viljelijöiden työhyvinvointi romahtanut. Liitto jatkaa edelleen viljelijöiden jaksamiseen ja auttamiseen keskittyvän Voimaa Farmarille -hankkeen toteuttamista.

Vaadimme ruokaketjulta avoimuutta – suuren yleisön pitää tietää minkä maalaista ruokaa syö. Ruoka ja erityisesti lähiruoka kiinnostaa ihmisiä. Kannustetaan jäsenkuntaa lisäämään lähiruokatuotantoa. Liitto on aktiivinen vaikuttaja, kun alueen ruuantuotantoa kehitetään hanke- ja muulla toiminnalla.

Uudistamme järjestöviestintämme ja pyrimme tavoittamaan jokaisen jäsenemme. Käytännön työvälineitä tässä ovat uudistuva mtk.fi-palvelu sekä muut digitaaliset palvelut.

Liiton johtokunta jalkautuu aina kuntiin ja yhdistyksiin, kun se vain on kokousteknisesti ja muuten mahdollista. Samassa yhteydessä voidaan yhdessä tavata paikallisia sidosryhmiä kuten kunnanjohtoa jne.

Järjestöllä on kolme yhteisestä avaintavoitetta vuodelle 2019. Niiden avulla pyritään vastaamaan vahvimmin lähitulevaisuuden haasteisiin, mutta myös positiivisien kehitysnäkymien tukemiseksi. Näitä avaintavoitteita tavoitellen MTK-Pirkanmaa maakunnallisena etujärjestönä pyrkii turvaamaan jäsenistönsä kannattavan yritystoiminnan edellytykset ja vireän yhdistystoiminnan.

MTK- Pirkanmaan toimintasuunnitelma on johtoaumatukseltaan yhteneväinen avaintavoitteiden osalta. MTK-yhdistyksille asetettuja tärkeimpiä toimenpide-ehdotuksia on listattu liiton toimenpiteiden jälkeen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vaikutamme ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon

Liiton toimenpiteet

Vuonna 2019 järjestetään vähintään kahdet vaalit. Maakuntavaalit saattavat olla jo toukokuussa mutta varmuutta tästä ei ole. Liitto huolehtii siitä, että kansanedustajaehdokkaita tavataan mahdollisimman kattavasti ja nostetaan meille tärkeitä asioita heidän tietoisuuteen. Pyrimme osaltamme huolehtimaan siitä, että MTKlaisen maailmankuvan omaavia ehdokkaita olisi mahdollisimman paljon. Pirkanmaan osalta meille keskeisiä teemoja ovat maatalouden kannattavuus kuin maahan ja sen käyttöön liittyvät lakiuudistukset.

Vaikutamme maakuntahallinnon uudistamiseen, jotta se palvelee jäseniämme parhaalla mahdollisella tavalla. Vaikutamme toimivan ja asiakaslähtöisen maaseutuhallinnon,

lomitustoimen ja ympäristöterveydenhuollon muodostamiseen maakuntahallintoon maaseutuelinkeinojen ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi.

MTK-yhdistysten toimenpiteet

Toteutamme aktiivisesti jäsenpitoa ja -hankintaa sekä kehitämme jäsenpalveluita.
Toteutamme omalta osaltamme järjestön vaalivaikuttamista

Edistämme jäsenten tuotteiden ja palveluiden kysyntää

Liiton toimenpiteet

Lisäämme tietoisuutta elintarvikkeiden alkuperämerkinnöistä ja korostamme viljelijöiden työn keskeistä merkitystä elintarvikkeiden laadussa ja toimitusvarmuudessa.
Koululaisyhteistyö on yksi kanava vaikuttaa tulevaisuuden kuluttajiin ja tuoda esille viljelijän osuutta ruokaketjussa. Yritämme löytää tähän tarkoituksenmukaiset tavat ja työvälineet. Tarjoamme yhdistysten käyttöön tietoa ja materiaalia kuluttaja- ja kuntapäätävävaikuttamiseen ja välitämme markkinainformaatiota jäsenille.
Teemme tiivistä yhteistyötä maatalouden ja maaseudun kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.
Vahvistamme jäsentemme yrittäjäosaamista mm. huolehtimalla riittävän laajuisesta tuki, vero- ja muusta ajankohtaiskoulutuksesta. Vuonna 2016 käynnistynyt Topi-hanke on käytännön työväline tähän.
Aktivoimme jäseniämme mukaan sähköisiin kauppapaikkoihin ja lähiruuan markkinointiin

MTK-yhdistysten toimenpiteet

Otamme kuluttajaviestinnän painopisteeksi positiivisen ammattitilanteen ja kotimaisuuden. Luomme toiminnallamme, suomalaiselle vastuulliselle alkutuotannolle vahvan, positiivisen mielikuvan - teemme kuluttajatyötä mm. järjestämällä tilavierailuita ja osallistumme alueemme markkinatapahtumiin

Toteutamme ja jatkamme kuntapäätävävaikuttamista muun muassa julkisiin hankintoihin liittyen. Järjestämme jäsenille tilaisuuksia ja tapahtumia, joilla lisäämme yhteisöllisyyttä ja yrittäjien yhteistyötä. Nostamme esille maaseutuun ja maatalouteen liittyviä asioita opetuksessa ja koulujen muussa toiminnassa.

Järjestön kehittäminen

Liiton ja yhdistyksien toimenpiteet

Osallistumme aktiivisesti järjestön kehittämiseen liittyvään keskusteluun ja välitämme tietoa kentälle ja kentältä.

Otamme edelleen ennakoluulottomasti käyttöön uusia tekniikoita ja kokeilemme niitä.
Kannustamme yhdistyksiä pitämään jäsenrekisteriään ajan tasalla. Hyödynnämme jäsenrekisteriä jäsenpalvelussa ja jäsenyyden varmistamisessa. Yhdistysten jäsensihteereille tarjotaan jäsenrekisterisovelluksen käyttökoulutusta.

Panostamme nuorten toimintaan, jotta järjestöllä on tulevaisuutta.

Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee omissa tiloissa Tampereella Pirkanmaan Maa- ja Metsätalossa, Näsilinnankatu 48 E.

MELA-asiamies ottaa vastaan ajanvarauksella MTK-Pirkanmaan toimitiloissa.

Toimitilahuoneiston kaksi huonetta oli kertomusvuoden Voimaa Farmarille -hankkeen käytössä ja yksi huone on jo useita vuosia ollut vuokrattuna Teiskon 4H-yhdistykselle.

Toimistoon on tilattu maatalousalan ammattilehdet: Käytännön Maamies, Kylvösiemen.

Ilmaiskappaleina on saatu Maaseudun Tulevaisuus ja Landsbygdens Folk sekä eri yhteisöjen julkaisuja.

Ilmaishumeron lähettäneille lehdille ja yhteisöille esitämme tässä yhteydessä parhaimmat kiitokset.

Uutisoiva-lehti tulee MTK-Ikaalisten tilaamana. Lämpimät kiitokset Ikaalisten yhdistykselle.

Toimistosta on liiton työn ohella postitettu myös maataloustuottajayhdistysten jäsenkirjeitä sekä erilaisia juhla- sekä retkikutsuja. Suosittu tekstiviestipalvelu oli poissa käytöstä osan vuodesta palvelutarjoajan vaihtumisen vuoksi. Loppuvuodesta uusi palvelu saatiin käyttöön.

Liiton jäsenet

Yhteisöjäsenet

26 maataloustuottajain yhdistystä, katso. etusivun kartta.

Alueen manttaalikunnat ja -säätiöt (22)

Meijerit, teurastamot ja muut

Osuuskunta Länsi-Maito Tampere

Osuuskunta Maitosuomi Seinäjoki

Osuuskunta Tuottajain Maito Riihimäki

LSO-Osuuskunta Turku

Itikka Osuuskunta Seinäjoki

LähiTapiola

Pirkka-Hämeen Mehiläishoitajat ry

Yhdistysten toiminta

Yhdistykset ovat huomioineet sukupolvenvaihdon tiloja lahjalla. Yhdistykset huomioivat yleisesti myös luottamustehtävästä poisjääviä henkilöitä. Liiton alue on jaettu valinta-alueisiin ja monet yhdistykset pitävät ns. aluekokouksen ennen liiton syyskokousta.

Seuraavat yhdistykset ovat yhden kokouksen (vuosikokous) käytännössä:

Aitolahti, Hämeenkyrö, Juupajoki, Kuru, Luopioinen, Längelmäki, Messukylä, Mouhijärvi-Suodenniemi Orivesi, Pirkkala, Pohjaslahti, Pälkäne, Ruovesi, Teisko, Vesilahti, Viiala, Viljakkala, Vilppula, Virrat ja Ylöjärvi.

Vanha kahden kokouksen käytäntö on edelleen seuraavissa yhdistyksissä: Eräjärvi, Ikaalinen, Kangasala, Lempäälä, Nokia ja Tottijärvi (6).

Liiton ainoa emäntäkerho toimii Ikaalisissa.

Yhdistykset ovat toimineet mm. seuraavasti

- Järjestäneet 100-vuotisjuhlia
- järjestäneet veroiltoja
- järjestäneet maaseudun päivän ja avoimien ovien päivän (Kangasalan, Pälkäne, Orivesi, Juupajoki) sekä farmisuunnistusta (Hämeenkyrö)
- järjestäneet mobiilirata-visailun koululaisille (Kangasala)
- järjestäneet kouluvierailuja
- järjestäneet saunailtoja ja muita virkistysiltoja, laskettelua, pikkujouluja, retkiä ja matkoja ulkomaille ja alan näyttelyihin kotimaassa ja matkoja teatteriin
- tukeneet erilaisia hankkeita
- järjestäneet kylvöjen siunaustilaisuuksia
- järjestäneet jalkapallon tuottajaturnauksia
- järjestäneet (Itä-Pirkanmaan yhdistykset) sikajuhlan
- osallistuneet sadonkorjuun kiitospyhän järjestämiseen

Liiton talous 2018

Liiton toiminnan talous on varsin vakaalla uralla, mutta yhdistyksille jää vuosittain yhä vähemmän ja vähemmän rahaa käyttöön. Yhdistyksien omaan käyttöön jäävä rahamäärä on kutakuinkin puolittunut. Se on laskenut n. 80.000+ tasosta 40.000+ tasoon. Se on vakava uhka järjestön toiminnalle

Liiton tilinpäätöksessä ovat mukana sekä hankkeiden toiminta, että liiton toiminta. Kirjanpidollisesti ne pystytään eriyttämään helposti, sillä kaikilla on käytössään oma kustannuspaikkansa. Hanketoimintaan sisältyy aina sellainen riski, ettei hankkeen rahoittaja maksakaan jotain yksittäistä kustannuserää. Tällöin asia jää liiton maksettavaksi.

Taloudellisesti kulunut toimintavuosi oli liiton toiminnan osalta hyvin suunnitellun kaltainen. Päättyneeltä Varavoimaa Farmarille hankkeelta tuloutui lomapalkkavarauksia, mutta vastaavasti uuden Voimaa Farmarille hankkeen ns. flatrate-rahoitus ei riitä kattamaan kuluja täysimääräisesti. Matkakulut, tietotekniikka jne maksavat tässä mielessä liikaa. Liiton johtokunta on kuitenkin nähnyt VF-asian niin tärkeäksi, että liitonkin taloudellinen lisäpanostus on mahdollista ja jopa välttämätöntä. Toimintavuovuoden tulos muodostui alijäämäiseksi.

Liiton toiminnan ohjenuora on ollut toteuttaa niitä toimia mitä kulloinkin tarvitaan ja mitä katsotaan tarpeelliseksi. Jos toiminta muodostuu jatkuvasti huomattavan alijäämäiseksi, tarkentaa johtokunta taloudellista ohjaamistaan.

Liitto omistaa 36 hehtaarin metsätilan Pälkäneen Luopioisten Kyynärössä. Tukimetsän metsätaloussuunnitelma päivitettiin vuonna 2012. Suunnitelmaa pyritään noudattamaan suhdanteet huomioon ottaen. Metsäsuunnitelmassa on arvioitu seuraavan kymmenvuotiskauden puunmyyntituloksi runsas 100.000 euroa.

Muuta merkittävää omaisuutta liitolla on vuonna 2009 pintaremontoitu Hämeenkatu 5:ssä oleva 90 m² toimistohuoneisto sekä huoneistoon kuuluvan autopaikka, jotka ovat vuokralla Halonen Oy:llä. Kyseinen taloyhtiö on remontoanut viime vuosina jatkuvasti ja toimintavuonna toteutettiin täydellinen putkiremontti. Samassa yhteydessä uusittiin liiton kustannuksella wc-tilojen kaakelointi ja kalusteet. Liitto omistaa itse 159 m² toimitilansa Maa- ja Metsätalosta. Näsilinnankadun toimistosta on osa vuokrattu Hämeen 4H-piirille.

Liiton kirjanpidon ja muun taloushallinnon on hoitanut ProTalous Etelä-Karjala Oy. Liiton talous ja kirjanpito kilpailutettiin syksyllä 2015 ja ProTalous E-K jatkaa yhteiskumppaninamme.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
TUOTOT		
Koulutus- ja kurssitoiminta	20 604,00	10 610,00
Tukihenkilötoiminta	965,04	596,01
Saadut korvaukset	157 125,06	128 774,76
Muut yleistuotot	4 888,17	4 748,62
TUOTOT YHTEENSÄ	183 582,27	144 729,39
KULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	207 645,70	183 312,02
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	37 036,75	33 774,25
Muut henkilösivukulut	15 653,15	12 817,23
Poistot ja arvonalentumiset	1 204,05	1 279,06
Muut kulut	273 719,02	308 750,06
KULUT YHTEENSÄ	535 258,67	539 932,62
VARSAINEN TOIMINNAN		
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-351 676,40	-395 203,23
VARAINHANKINTA		
Tuotot	340 482,92	363 461,64
Tuotto-/Kulujaama	340 482,92	363 461,64
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot	17 854,46	22 946,57
Kulut	-12 260,63	-9 078,60
Tuotto-/kulujaama	5 593,83	13 867,97
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
SATUNNAISIA ERIÄ	-5 599,65	-17 873,62
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-5 599,65	-17 873,62
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Rahastojen lisäys(-) ja vähennys (+)	-711,31	-879,86
MUUT VÄLITTÖMÄT VEROT		
Tilikauden verot	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 310,96	-18 753,48

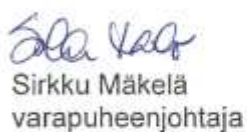
Rahayksikkö EURO	31.12.2018	31.12.2017
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Omakatteiset rahastot		
Yhteensä	72626,16	71914,85
Sidotut rahastot		
Yhteensä	218386,11	218386,11
Muut rahastot		
Yhteensä	229078,44	229078,44
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	140825,57	159579,05
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-6310,96	-18753,48
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	654605,32	660204,97
VIERAS PÄÄOMA		
<i>Pitkäaikainen</i>		
Muut velat		
Yhteensä	500,00	500,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	500,00	500,00
<i>Lyhytaikainen</i>		
Ostovelat		
Yhteensä	22596,34	21367,35
Muut velat		
Yhteensä	7363,15	6341,30
Siirtovelat		
Yhteensä	26927,13	21539,08
Lyhytaikaiset velat yhteensä	56886,62	49247,73
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	57386,62	49747,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	711991,94	709952,70

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Tampereella 22. päivänä maaliskuuta 2019

JOHTOKUNTA

Jukka Niittyöja
puheenjohtaja

Sirkku Mäkelä
varapuheenjohtaja

Pasi Aspila

Mika Hirvijoki

Sami Joutsela

Hannu Karppila

Mika Nieminen

Heikki Salomaa

Tuomas Potila

Jussi Vilo

Anu-Maarit Välikoski

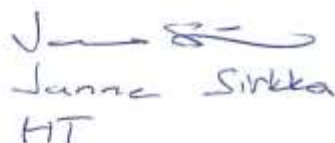

Esko Yli-Pärri

Visa Merikoski
toiminnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Tampereella 3. päivänä huhti kuuta 2019

Janna Sirkka
HT

Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt

Johtokunta 2018

Puheenjohtaja (2016)

Maaseutuyrittäjä Jukka Niittyöja, Ylöjärvi (Viljakkala) johtokunnan jäsen vuodesta 2009

Varapuheenjohtaja (2016)

Maaseutuyrittäjä Sirkku Mäkelä, Ruovesi
Johtokunnan jäsen vuodesta 2006

Muut jäsenet

Mv. Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru), johtokunnan jäsen vuodesta 1998, varapuheenjohtaja 2004 - 2011

Mv. Hannu Karppila, Kangasala 2007

Yritysneuvoja, maanviljelijä Mika Hirvijoki, Ikaalinen 2011

Mv. Sami Joutsela, Längelmäki 2014

Mv. Jussi Vilo, Vesilahti 2014

Mv. Heikki Salomaa, Orivesi (Eräjärvi) 2015

Mv. Anu-Maarit Välikoski, Mänttä-Vilppula (Vilppula) 2016

Mv. Esko Yli-Pärri, Tampere (Teisko) 2016

Mv. Pasi Aspila, Pälkäne 2016

Mv. Tuomas Potila, Hämeenkyrö 2018

Työvaliokunta

Jukka Niittyöja, Sirkku Mäkelä, Esko Yli-Pärri, Anu-Maarit Välikoski ja Tuomas Potila.

Maaseutunuorten valiokunta

Pj. Tuomas Potila ja vpj. Pekka Niemi, Juho Eskola, Annukka Ritala, Juha Leppälahti, Ville Koivuniemi, Juhani Rauhalampi, sihteeri Jaakko Ahola.

Edustajat MTK:ssa

Valtuuskunta

Tiina Linnainmaa Hämeenkyrö (valtuuskunnan 1. vpj.) ja liiton puheenjohtaja Jukka Niittyöja Viljakkala sekä Jani Hevonoja Akaa

Edustajat MTK:n valiokunnissa ja verkostoissa 2018

Maitovaliokunta

Tiina Linnainmaa, Hämeenkyrö

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta
Sirkku Mäkelä, Ruovesi

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta

Mika Nieminen, Ylöjärvi

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

Hannu Karppila, Kangasala

Yhteisvaliokuntien jäsenet 2018

Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta

Sirkku Mäkelä, Anu-Maarit Välikoski ja Mika Nieminen MTK:n valiokunnan jäsen

Maankäyttö- ja ympäristövaliokunta

Jani Hevonoja, Hannu Karppila

Jäsenpalveluvaliokunta

Jukka Niittyöja, Visa Merikoski

Elinkeino-, politiikka- ja yrittäjyys

Sirkku Mäkelä

Tuotanto- ja muut valiokunnat, jaostot

Peltokasvijaosto

Sami Joutsela, Jussi Vilo

Maito

Tuomas Potila, Heikki Salomaa ja Tiina Linnainmaa MTK:n maitovaliokunnan jäsen

Liha

Hannu Karppila, Anu Välikoski

Erikoiskasvit

Pasi Aspila, Anu Välikoski

Luomu

Mika Hirvijoki, Juha Salin, varalla Sakari Norokorpi

Edustajat muissa yhteisöissä

HKScan Oyj yhtiökokous

Hannu Karppila

Kiinteistö Oy Kauppa Tammer yhtiökokous

Visa Merikoski,
varalla Jukka Niittyöja

**Kiinteistö Oy Ratinansuvanto
yhtiökokous**

Visa Merikoski, varalla Mika Nieminen

**Maanomistajien Arviointikeskus Oy
yhtiökokous**

Visa Merikoski, varalla Jani Hevonoja

Pirkanmaan maakunnan yhteistyöryhmä MYR

Visa Merikoski, varalla Jukka Niittyöja

MYR:n tai ELYn maaseutujaosto

Päivi Fallström, varalla Visa Merikoski

**Pirkanmaan Kasvinviljelijäin Yhdistyksen
johtokunta**

Sami Joutsela ja Ville Paulaniemi

Pirkanmaan ELY-keskuksen neuvottelukunta

Visa Merikoski ja Jukka Niittyöja

Pohjois-Hämeen alueellinen riistaneuvosto

Esko Yli-Pärri

Raisio Oyj:n yhtiökokous

MTK-Pirkanmaan alueen osakkailta keräämien
valtakirjojen ja liiton vaihto-osakkeiden edustaja

Sami Joutsela, varalla MTK-Varsinais-Suomen
nimeämä edustaja

Viljaosuuskunta Tavastian yleinen kokous

Jussi Vilo, varalla Jani Hevonoja

Toimihenkilöt:

toiminnanjohtaja

Visa Merikoski

järjestöagrologi

Jaakko Ahola

kenttäpäällikkö

Päivi Fallström

hankepäällikkö

Maija Pispä

hankeasiantuntija

Maria Savolainen

Voimaa Farmarille -hanke

MTK-Pirkanmaa käynnisti tammikuussa 2018 uuden Voimaa Farmarille –hyvinvointihankkeen. Hankekausi on kolmivuotinen, jatkuen vuoden 2020 loppuun asti. Hanke jatkaa samaa tilatason asiakastyötä, jota toteutettiin jo aiemmassa, MTK-Satakunnan kanssa yhteistyössä toteutetussa Varavoimaa Farmarille II –hankkeessa. Hankkeen rahoitus tulee Pirkanmaan ELY-keskuksen Maaseudun kehittämisrahastosta ja hankealueena on MTK-Pirkanmaan toiminta-alue. Hankkeessa työskentelee kaksi toimihenkilöä: hankepäällikkö Maija Pispä sekä hankeasiantuntija Maria Savolainen. Hanketyöntekijöiden yhteenlaskettu työaika on 1,5 htv.

Vuoden 2018 aikana hankkeella on ollut 157 asiakasta 80 asiakastilalla. Yleisimpiä yhteydenotonsyitä ovat olleet erilaiset jaksamiseen, terveyteen, talouteen ja ihmissuhteisiin liittyvät huolet. Myös erilaiset muutostilanteet kuten sukupolvenvaihdos, tuotantosuunnan muutokset tai yritystoiminnan alasajo ja uudenlaiseen elämäntilanteeseen asettuminen ovat olleet yhteydenottojen syinä. Hyvin useasti ongelmat ovat monisyisiä ja asiat toisiinsa heijastuvia. Myös muun muassa tästä syystä hankkeessa on panostettu laajan yhteistyöverkoston ylläpitoon ja eri asiantuntijatahojen välisen yhteistyön lisäämiseen. Vuoden 2018 kuiva satokausi näkyi viljelijöiden mielialassa ja aiheutti monella tilalla stressiä ja huolta esimerkiksi rehun riittävydestä.

Melan hallinnoima ”Välitä Viljelijästä” -projekti jatkoi vuonna 2018 500 euron arvoisten ostopalvelusitoumusten myöntämistä kuormittavassa elämäntilanteessa oleville maatalousyrittäjille. Hakemukset toimitetaan Melaan hanketyöntekijöiden kautta. Vuoden 2018 aikana Pirkanmaan alueella sitoumuksia myönnettiin yhteensä 65 kappaletta. Niistä suurin osa oli terveys- ja sosiaalialan palveluihin, eli käytännössä terapiaan, muuhun psykologiseen keskusteluapuun tai työnohjaukseen. Muutamia sitoumuksia myönnettiin myös talousneuvontaan ja juridiseen neuvontaan.

”Välitä viljelijästä” -projektin kanssa tehtiin muutenkin yhteistyötä. Projekti rahoitti hanketyöntekijöille koulutus- ja neuvottelupäiviä ja osallistui joidenkin tapahtumien toteuttamiseen ja kustantamiseen. Yhteistyössä toteutettiin esimerkiksi maatalouden sidosryhmille verkostoitumispäivä, jonka tarkoituksena oli keskustella varhaisen välittämisen mallin jalkauttamisesta sekä antaa yhteistyötahoille tietoa toistensa toiminnasta, keinoista puuttua viljelijöiden vaikeuksiin entistä aikaisemmin sekä ottaa jaksamiseen liittyvät asiat asiakkaiden kanssa puheeksi. Niin ikään Melan kanssa yhteistyössä järjestettiin viljelijöille suunnattu johtamiskoulutuspäivä.

Syksyllä MTK-liittojen hyvinvointihankkeiden työntekijät sekä Melan Välitä Viljelijästä -projektin työntekijät laativat yhteisen kannanoton liittyen maanviljelijöiden sosiaaliturvassa ilmenneisiin puutteisiin ja käytännön asiakastyön kautta esiin nousseisiin ongelmiin. Voimaa Farmarille –hankkeen työntekijät osallistuivat vetoomuksen laatimiseen ja se ojennettiin perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikolle 15.10.2018 MTK-Pirkanmaan toimistolla. Paikalla olivat hankepäällikkö Maija Pispän lisäksi MTK-Satakunnasta hankepäällikkö Riitta Seppälä, MTK-Pohjois-Savosta hankepäällikkö Niina Suorsa sekä kansanedustaja Pertti Hakanen.

Lokakuussa järjestettiin Pirkanmaalla ensimmäinen Maatalousyrittäjän hyvinvoinnin ABC-koulutus. Koulutus pohjautuu Mielenterveysseuran tarjoamaan Mielenterveyden ensiapu 1 –kurssiin ja sen kustannuksista vastaa Mela. Koulutus antaa eväitä oman ja läheisten hyvinvoinnin vaalimiseen ja tarjoaa mahdollisuuden keskustella hyvinvointiin liittyvistä aiheista muiden maatalousyrittäjien kanssa. Koulutukseen osallistui joukko pirkanmaalaisia maatalousyrittäjiä ja positiivisen palautteen myötä alettiin suunnitella toisen kurssin järjestämistä vuoden 2019 puolelle.

Jo perinteeksi muodostunut viljelijöiden hyvinvointipäivä järjestettiin yhteistyössä MTK-Satakunnan Varavoimaa Farमारille II –hankkeen sekä Melan kanssa 7.11. Ikaalisten kylpylässä. Päivässä saatiin monipuolista tietoa oman hyvinvoinnin tukemisesta sekä esimerkiksi unen ja ihmissuhteiden merkityksestä osana hyvinvointia. Osallistujilla oli tällä kertaa mahdollisuus ilmoittautumisen yhteydessä varata keskusteluaika työnohjaajalle tai terapeutille. Kaikki keskusteluajat varattiinkin nopeasti täyteen. Mukana tapahtumassa oli jälleen myös Kunnossa kaiken ikää -projekti, joka tarjosi mahdollisuuden osallistua kuntotestiin. Lisäksi paikalla oli ryhmä Satakunnan Ammattikorkeakoulun fysioterapeuttiopiskelijoita, jotka tarjosivat osallistujille hierontaa. Osallistujia tilaisuudessa oli yhteensä 310.

Mahdollisuuksien mukaan olemme osallistuneet eri yhteistyökumppanien tilaisuuksiin ja koulutuksiin käyden kertomassa sekä hankkeen toiminnasta että kohderyhmälle oman jaksamisen tukemisesta ja myös erilaisista keinoista välttää vaikeuksien kasaantumista.

www.voimaafarmarille.fi

Maaseudun Tukihenkilöverkko

Maaseudun tukihenkilöverkossa Pirkanmaalla on toiminut 12 aktiivista vapaaehtoista ja tehtävään koulutettua tukihenkilöä. Aluevastaavina ovat toimineet Ari Klemola Akaasta ja Topi Jaakonaho Ylöjärveltä. Tukihenkilötoiminnasta on informoitu paikallisissa tapahtumissa, viljelijöiden kertausharjoituksissa, viljelijöiden työhyvinvointi tilaisuuksissa.

Maaseudun tukihenkilöverkko on vapaaehtoistyöhön perustuva auttamisverkosto, joka tarjoaa keskusteluapua kaikille maaseudun asukkaille toimialasta riippumatta.

Tukihenkilö on maaseudun olosuhteet tunteva vapaaehtoinen, tehtävään koulutettu auttaja, jolle voi puhua ja jonka kanssa voi etsiä ulospääsyä vaikeista tilanteista. Tukeminen on kuulemistä, keskustelemista ja rinnalla kulkemista. Tuen saaminen on luottamuksellista.

Apua annetaan kaikille sitä tarvitseville ja tukisuhteessa on kyse kahden samanarvoisen ihmisen vuorovaikutuksesta. Tukea voi hakea nimettömänä ja yhteyttä voidaan pitää puhelimitse, sähköpostilla tai tapaamalla. Tukihenkilö ja tuettava voivat asua samalla tai eri paikkakunnalla.

Maaseudun tukihenkilöverkko järjestää vuosittain tukihenkilöiden peruskoulutusta. Peruskoulutukseen haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, joita otetaan vastaan jatkuvasti.

Tukihenkilö sitoutuu noudattamaan tukihenkilötoiminnan eettisiä periaatteita. Toiminta perustuu luottamuksellisuuteen ja tukihenkilö sitoutuu pitämään salassa sekä asiakkaita koskevat tiedot että toiminnan sisällä, esimerkiksi työnohjaustilanteissa tai koulutuksessa ilmevät, muita tukihenkilöitä tai työntekijöitä koskevat henkilökohtaiset asiat. Vaitiolovelvollisuus on voimassa myös tukihenkilötoiminnan loputtua.

Jelppi-ryhmä uusi kriisityönmuoto. Haja-asutusalueilla ja maatalouden piirissä työskenteleville sattuu tapaturmia ja äkillisiä elämää horjuttavia kriisejä pitkin vuotta. Monissa tilanteissa tuotanto ja perheen selviytyminen voivat olla yhden tai kahden perheenjäsenen työn varassa. Jelppi-ryhmien tarkoituksena on tarjota käytännön apua esimerkiksi tulipalon, kuolemantapauksen tai muun äkillisen kriisin kohdatessa. Kehitämme parhaillaan Jelppi-ryhmätoimintaa. Pirkanmaan Jelppi-ryhmä on koulutettu ja se harjoittelee säännöllisesti.

Valtakunnallisesti Maaseudun tukihenkilöverkossa oli vuoden 2018 aikana 1591 tukikontaktia. Tämä on 545 kappaletta enemmän kuin vuonna 2017 (1046). Yhteydenottajista 58 % oli naisia ja 42 % miehiä. Yhteydenotoista 49 % oli puheluita, 40 % tapaamisia ja 11 % sähköposteja.

Viisi yleisintä keskustelunaihetta olivat ihmissuhteisiin liittyvät asiat (30 %), arkipäivän asiat (25%), sairaudet ja tapaturmat (24%), taloudelliset asiat (21 %) ja tulevaisuuden epävarmuus (20 %)

Topi Jaakonaho